

DIRVA

THE FIELD
Nr. 5
Vasaris-Feb. 3, 1955
Cleveland, Ohio

Sumobilizuota gatvė šaukia - be manes!

VISUOSE VAKARŲ VOKIETIJOS MIESTUOSE GALIMA MATYTI PLAKATUS, KURIOSE ATVAIZDUOTI NAMŲ GRUVESIAI, O ŠALIA JŲ STOVĖ SUŽALOTAS, VIENAKOJIS ŽMOGUS. PARASAS SKAMBA: "NIEKUOMET DAUGIAU — TODEL DERĖTIS".

(Mūsų Vokietijos bendradarbio)

Tuos plakatus platina ir klijuoja ant stulpų vokiečių socialdemokratų partija kartu su profesinėmis sąjungomis, bet jiems pritaria taip pat įvairios pacifistinės organizacijos. Didele dalimi su šia akcija solidarizuoją ir vokiečių protestantų bažnytiniai sluoksniai.

Vokietijos politika neabejojamai stovi prieš lemtingą kryžkelę. Artimiausiomis savaitėmis turi būti priimti sprendimai, kurie nulems vokiečių likimą ilgiems metams. Kaip paprastai tokiais atvejais, kada eina klausimas apie svarbius sprendimus, mefistofelinio gundytojo vaidmenį pasiėmė Kremlius.

Kai 1952 m. gegužės mėn. Bonnoje ir Paryžiuje buvo pasirašytos sutartys, pagal kurias, iš vienos pusės, turėjo pasibaigti okupacinis režimas Vakarų Vokietijoje, iš antros pusės, vokiečiams turėjo būti leista atginkluoti (nors ir Europos Gynybos Bendruomenės rėmuose), Maskva pajuto, kad keičiasi jos nenaudai bendroji Europos būklė. Sovietai ėmė rodyti nepaprastą diplomatinį veiklumą. Jie prancūzus kurstė prieš Vokietiją, baigydami anuos vokiečių militarizmo atgimimą, tuo tarpu kai vokiečiams buvo sakoma, girdi, būtų galima kalbėti apie visos Vokietijos (taigi vakarų ir rytų zonų) sujungimą į vieną valstybę, įsigau Bonna nesidės ir vakarų bloką ir pasiliks neutrali. Tokiais kūždėjimais, deja, žavisi ir prancūzų, ir vokiečių politikų dalis.

Žlugus anoms sutartims ir pasirašius naujuosius Londono ir Paryžiaus susitarimus, sovietų diplomatai vėl paleido į darbą visą gundymų, grasinimų ir šantažo argumentaciją. Tik šį kartą ministerio pirmininko Mendes-France energingą advokataus dėka prancūzų parlamentas, nors ir po dramatiškų debatų ir neįymia balsų dauguma, gana greitai, dar pereinant metų pачioje pabaigoje, pasisakė už sutarčių ratifikavimą. Visi Maskvos propagandiniai ėjimai, kuriais prancūzų parlamentarijai turėjo būti suvilijoti ir sulaukyti nuo ratifikacijos, nuėjo niekais. Girdi, reikia dar kartą susėsti už bendro stalo su Maskva ir kalbėtis. Socialdemokratams sako, kad tiksliai tuomet, kai paaiškėsia, jog Maskva kliudo visos Vokietijos apsisijungimą, galima būtų numoti į sovietus ranka ir be sąlygų dėtis su vakarais. Tarytum ligšiol dar nebūtų aišku, kad Kremlius nori ne tiksliai pasilaikyti rytų zoną, bet ir paglemžti vakarų Vokietiją!

Tuo tarpu kancleris Adenaueris laikosi taktikos, kad pirma reikia ratifikuoti Paryžiaus sutartį, o tiksliai po to leistis į derybas su Maskva. Kitaip tariant, pirma reikia pačiam sustiprėti, nes sovietai skaitosi tiksliai su pajėgiu partneriu. Maskvos graminus, kurie neva būsią tarptau-

tiškai kontroliuojami. Sujungiant Vokietijai būtų leidžiama laikyti savo kariuomenę. Bet (dabar prasideda visa eilė "bet") Vokietija negali dėtis į jokių militarinių blokų ir ji turi atsisakyti Paryžiaus sutarčių. Be to, Maskva iš anksto pasako, kad jeigu sutartys vis dėlto būtų ratifikuotos, tai tolesnės derybos nustosisiančios prasmės.

Be didelių išvedžiojimų kiekvienam blaiviai galvojančiam žmogui aišku, ko Maskva siekia. Pagaliau, ji nesislapstydama tatau pasako: Paryžiaus susitarimai nieku būdu negali būti įgyvendinti! Kitais žodžiais tariant, vakarų Vokietija negali dėtis su demokratinėmis valstybėmis nei politiskai (per numatytąjį Briuselio pakta), nei kariškai (per šiaurės Atlanto organizaciją). Už tai Bonna gundoma, kad visoje Vokietijoje būtų galima surengti tautos atsiskaitą ir tatau veikiant tarptautinei kontrolei. Bet visa tai įvilta į tokią daugybę sąlygų, dėl kurių turėtų tartinis keturios didžiosios valstybės. Viena tų sąlygų yra rytų Vokietijos, tesilaikančios sovietų smurto priemonių pagalba, pripažinimas kaip lygaus partnerio.

Ar sovietų siūlomoji konferencija galėtų surasti bendrą kalbą, žinant Maskvos suktumą ir priekabingumą, niekas negali garantuoti. Molotovas, be abejo, surastų šimtą ir vieną kabluką, kad niekais pavertus kiekvieną protinę susitarimo bandymą. Bet užtat Paryžiaus sutartys būtų tuoju pat sužlugdytos.

Po to, kai jau vieną kartą buvo sugriauta Europos Gynybos Bendruomenė, nesunku įsivaizduoti, kur senasis kontinentas atsidurtų, jeigu ir vėl Paryžiaus susitarimai neįsigaliojotų. Vargu ar kam beatsirastų noras dar trečią kartą bandyti lipdyti naują pastatą... O tuomet ir likusioji laisva Europos dalis nukristų į Maskvos skraistę kaip papuvęs obuolys.

Deja, šitų savaimė aiškių dalykų Vokietijoje daug kas nemato. Nebuvo naujiena, kad vokiečių socialdemokratų partija nepritaria Paryžiaus sutartims. Jos vadovybė yra įsitikinusi, kad dar nesą išsemti visi susitarimo galimūmai su sovietais. Girdi, reikia dar kartą susėsti už bendro stalo su Maskva ir kalbėtis. Socialdemokratams sako, kad tiksliai tuomet, kai paaiškėsia, jog Maskva kliudo visos Vokietijos apsisijungimą, galima būtų numoti į sovietus ranka ir be sąlygų dėtis su vakarais. Tarytum ligšiol dar nebūtų aišku, kad Kremlius nori ne tiksliai pasilaikyti rytų zoną, bet ir paglemžti vakarų Vokietiją!

Tuo tarpu kancleris Adenaueris laikosi taktikos, kad pirma reikia ratifikuoti Paryžiaus sutartį, o tiksliai po to leistis į derybas su Maskva. Kitaip tariant, pirma reikia pačiam sustiprėti, nes sovietai skaitosi tiksliai su pajėgiu partneriu. Maskvos graminus, kurie neva būsią tarptau-

Tokio veikimo - gana

Pereitos vasaros gale buvo labai išgarsinta "taupumo politika" Vlike. Tais sumetimais buvo panaikinta Finansų Tarnybos valdytojo vieta Vykdomojo Taryboje ir žadėta sutaupyti po 3960 markių (apie 960 dolerių) kas pusmetį.

Kas atsitiko toliau? Ogi, priimdamas samatą šių metų pirmam pusmečiui, Vlikas (šešiais balsais prieš keturis) numatė išlaidų beveik 26,000 markių (apie 2,500) dolerių daugiau, negu paprastai būdavo per pusę metų išleidžiama.

Kokiems svarbiems reikalams skirtas tas išlaidų padidėjimas? Visu pirma, vietos vieno panaikinto etato (Fin. Tarn. valdytojo), dabar numatyti trys nauji. Tai kaštuos per pusmetį 7.440 markių daugiau, negu vieno FT valdytojo atlyginimas.

Be to, Užsienių Reikalų Tarnyba (dr. Karvelis) išsuderėjo net 11,400 markių naujų išlaidų įvairioms delegacijoms tarptautinėse konferencijose (apie jų prasmingumą buvo rašyta "Dirvos" 3-me nr. "Dr. P. Karvelio programa"), Vliko delegatūroms ("ambasadoms") organizuoti ir išlaikyti, "Lietuvos Laisvinimo taksoms" (vadinamiesiems "Vliučiams") įvairiuose kraštuose organizuoti ir dar... konsultacijoms (?).

Pagaliam, padidintos bent net ketvirtu tūkstančių markių per pusmetį ir įvairios subsidijos. Čia įeina ir 300 markių pusme-

tinės subsidijos Mažosios Lietuvos Tarybos reikalams (iš jų 1800 — kompensacija E. Eimoniaičiui*) ir Baltų institutas (šis duodęs stipendijas iš Vliko pasitraukusio Lietuvių Fronto vadams Z. Ivinskiui ir A. Maceinai), o taip pat, berods, ir S. Miglino leidžiamoji "Tremtis" ar jos leidykla esanti įtraukta į subsidijuotinų institucijų sąrašą.

Visa tai yra paprastojo Vliko samatoje. Tie nauji tarnautojai neapima tokių neabejotinai reikalingų dalykų, kaip Informacijos Tarnybos plačiai pargarsintoji bolševikinio radijo sekimo stotis, į Lietuvą kalbančių radiofonų aprūpinimas medžiaga ir t.t. Ši paprastoji Vliko samata apima tik paprastuosius Vliko darbus, kuriais turime progos "gerėtis" iš diskusijų apie juos spaudoje... Siems paprastiesiems darbams vien šį pirmąjį 1955 metų pusmetį užsimota išleisti apie pustrčio tūkstančio dolerių daugiau, negu ligi šiol būdavo per pusmetį išleidžiama.

Tas faktas rodo, kad taupymo šūkis buvo tik trumpalaikis melas, tik priedanga kairiuriams ne visai patogiai atrodantiems, bet pastaruoju metu Vlike labai atkakliai vykdomiems paprastiesiems darbams. Siems darbams dar labiau išplėsti dabar kreipiamasi į visuomenę sudėti samatoje gerokai padidintą sumą. Taupymo šūkis liko praity su praėjusiais metais.

Iš esmės, Vliko samatos didinimas būtų tik džiugus reiškinys, jei: 1) ji būtų numatoma reikalingiems darbams finansuoti, 2) ji būtų paremta visuomenės pasiryžimu daugiau pinigų tam reikalui sudėti. Antroji sąlyga daugiausiai priklaus nuo pirmosios. O ta pirmoji sąlyga yra didžiai pasvirusi.

*) E. Simonaitis, jei priimtų Vokietijos pilietybę, galėtų gauti pensiją apie 380 markių mėnesiui gyvnais, po mokesčių atskaitymo. Kadangi jis Vokietijos pilietybės nepriėmė, jis tos pensijos negauna. Tą jam, kaip nusipelniusiam tautos veikėjui, iš dalies kompensuoja Tautos Fondas.

6 MILIONAI VYRŲ

Rusija ir jos europiniai satelitai šiuo metu po ginklų turi 6 milijonus vyrų. Tai žinios ne iš pirštų laužtos, bet NATO vadovybės surinktos.

Esamos kariuomenės tarpe yra 65 divizijos tankais ar kitaip mechanizuotais ginklais apginkluotos.

Karo atveju, kaip apskaičiuoja NATO specialistai, Rusija per 30 dienų po ginklų gali pastatyti dar 400 divizijų.

Tie visi skaičiai dar kartą patvirtina, kad Europos gynyba, be Vakarų Vokietijos ginklo jėgos, labai greit pažeidžiama.

Brig. gen. Harold Grand, penktos oro laivyno vadovas, vadovauja oro jėgoms Formozos erdvėje ir derina ryšius su septintuoju laivynu. Jo artimieji talkininkai yra gen. Partridge ir gen. Ramey.

Tautinės Kinijos vadovas gen. Chiang Kai-shek ir JAV septintojo laivyno vadas adm. Alfred M. Pride, vienam karo laive, Formozos vandenyse, tarėsi strateginiais klausimais.

Pereikime bent trumpai praėjusių metų "laisvinimo akciją" Reutlingene. Sausis - vasaris: laikinė stabilizacija ir pradžia pasikalbėjimų, ar Vlikas gali rimčiau dirbti, pasilikdamas Reutlingene. Kovas: kovos dėl "ambasadų" Bonnoje atgijimas. Balandis - gegužis - birželis - liepa: pirmininkų kelionė į Ameriką, Bonnoje "konsulato steigimas ir kontorai patalpos įieškojimas", pirmininkų išvykimas "be nieko saujų, bet su didelėmis viltimis ateity". Rugpjūtis - rugsėjis: pirmoji ofensyva šidikiui iš VT eliminuoti. Spalis - lapkritis - gruodis: antroji ofensyva prieš šidikių, pirmininkų pozicijų įamžinimas ir Rastenio laiško platinimas...

Salta to dar: ginčai dėl automobilio pirkimo-pardavimo, sąskaitų tvirtinimai, protokolų tvirtinimai, protokolams rašyti įstatymo išleidimas, Vliko būtinumo Reutlingene įrodinėjimas, pranešimų tvirtinimas, "Vliučių" (vadinamųjų laisvinimo taksų) užplanavimas, atsaikymas ir vėl užplanavimas ir... galų gale, kaip buvo iš pradžios, taip norima palikti ir visados.

Betgi visados taip neturi būti!

Vliką sudarančiųjų grupių vadovybėse irgi yra nemaža susirūpinimo tuo, kad visados taip nebūtų. Šeštadienį, vasario 5 d. New Yorke šaukiamas jų bendras susirinkimas. Į jį ne vienas rengiasi ir su viltimis ir su abejojimais: ar kas nors iš to bus, ar vis tas pats... Buvusio posėdžio pirmininkas numatė dienotvarkę iš trijų dalių. Pirmoji dalis būsią kalbama apie tų susirinkimų taisyklių papildymą. Kokį papildymą, kodėl? Juk tos

taisyklės vos paskutiniame posėdyje priimtos... Girdėti, Vliko pirmininkui nepatikusios, ar neaiškios pasirodžiusios... Vėl tik apie taisykles kalbėtis?

Kitoje dalyje numatoma vis dar aiškintis Vliko būstinės perkėlimo galimybes... O klausimas yra ne dėl galimybių, bet dėl noro: ar bandyti kitose aplinkybėse, kitomis jėgomis pereiti į tikrųjų Vliko uždavinių vykdymą, ar pasilikti toj pačioj Reutlingene susidariusioj klampynėj.

Ir pagaliau — Vilniečių Sąjungos į Vliką priėmimo klausimas. Kodėl tik Vilniečių? Anksčiau buvo plačiau statomas klausimas. Ne vieni vilniečiai (Perkelta į 8 pusl)

ŠALČIAI

Clevelande ir visoje Ohio valstybėje dvi savaites laikėsi Lietuvos žiemos šalčiai.

Šalčiausia diena rodė — 1. Panašiai šalta, su atžymėtu šalčiu — 4. Clevelande buvo tik 1951 m. gruodžio mėn. 17 d. Kād būtų taip šalta sausio mėn. pabaigoje Clevelandas labai senai neatsimena.

Sniego danga Clevelande ir apylinkėse taip pat sukasi apie 3 colius.

KANADOS BIUDŽETAS

Kanada šių metų gynybos reikalams numato išleisti apie \$1,775,000,000. Tai \$133 milijonais dolerių mažiau, negu buvo išleista 1954 metais. Gynybos reikalams biudžete numatyta apie 25% visų krašto išlaidų.

VISAM PASAULY

Vokiečių pasižymėjęs lakūnas Adolf Galandas, po karo padėjęs perorganizuoti Argentinos aviaciją, grįžo į Vokietiją. Jam grįžtant buvo paskleista žinia, kad Galandui bus pavesta vokiečių aviacijos suorganizavimas, tačiau Vakarų Vokietijos apsaugos ministeris tuos gandus paneigė.

Londonė įvyksta Didž. Britanijos valstybių sąjungos posėdžiai. Nehru esą turįs planą tautinę ir komunistinę Kiniją sutaisyti, žinoma, dārant komunistams nuolaidas.

Mendės-France, Prancūzijos ministeris pirmininkas, ejęs ir užsienio reikalų ministerio pareigas, jas perdavė Edgar Faure, taip pat radikalsocialistų partijos nariui.

Prezidentas Eisenhoweris paprašė Kongrseso duoti \$71-750,000 suplanuotai sveikatos programai praveisti.

Rusija norėdama pasigerinti vokiečiams, paskelbė, kad karo padėtis su Vokietija pasibaigė. Jos inspiruojama panašų pranešimą padarė ir Lenkija.

Japonijoje vasarai mėn. 27 d. įvyks nauji parlamento rinkimai. Partijos jau pradėjusios aktyvią rinkiminę kovą.

Komunistinę Kiniją Jungtinės Tautos (Saugumo Taryba) pakvietė dalyvauti diskusijose dėl Formozos. Prieš pakvietimą pasisakė Tautinė Kinija, gi susilaikė Rusija.

Sovietų Sąjungos pramonės ministeris Anastazas Mikojanas, pačios komunistų partijos pranešimu, pakeistas todėl, kad daugiau dėmesio kreipė į lengvąją pramonę, atseit į eilinių žmonių aprūpinimą. Dabar, su atėjimu į pramonės komisarų Dimitrijaus Paulovo, visas dėmesys bus nukreiptas į ginklavinimą. Eilinis žmogus vėl bus užmirštas.

Didžioji vargo pelė

Atsirado miela proga prisiminti didįjį mūsų tautos kėlėją, mokytoją ir stiprintoją — didžiąją lietuvių tautos vargo pelę — Simoną Daukantą. Vytauto Sauliaus rūpesčiu išleistas Simono Daukanto — Būdas Senovės Lietuvių Kalnėnų ir žemaičių.

Jau praėjo daugiau kaip 160 metų, kada Simanas Daukantas, vargingoj ūkininko grytelėj išvydo žemaičių žemę. Greit bus ir šimtmetis, kai Simanas Daukantas, vargų prispaustas, neturte ir apleidime, kaip tikra vargo pelė, paliko didžią meilę mylėtą lietuvių tautą. Kaip V. Biržiška sako, jo vargingą karsą tada palydėjo trys moterėlės, vienas kaimietis ir du seniai...

Bet Simanas Daukantas savo darbais nemirė. Jis Papilėje, virš medinių namelių, iškylo dideliu paminklu, jis visoje lietuvių tautos samonėje įsirašė tokią darbais, kurie jam užtikrina amžiną gyvenimą. Amžiną gyvenimą ne ten, anapus ribos, bet lietuvių tautos vaikų mintyse už atliktus darbus.

Eis dienos ir metai, dar nežinia, kiek skausmo daugybės iškentės tėvynė palikę ir kiek didelių pagundų atlaikys svetur išėję, bet mums dažnai reikės griebtis Simono Daukanto rankos, kad jis mus pamokytų gyventi Lietuvai ir kelio galą drauge su mumis pajėgtų. Per Būdą Senovės Lietuvių Kalnėnų ir žemaičių Simono Daukanto ranką visada bus galima pasiekti. "Tūlas, paskaitęs "Būdą", visa savo siela pajus, kad tik stipri valia gyventi savarankiškai, išmintingai tvarkyti gyvenimą, nepasiduoti ydoms ir laikytis vienybės yra didi ir neįveikiama jėga". (XVII p.)

Simono Daukanto didysis darbas — atskirti lietuvius nuo lenkų, užkurti neužgesnėjančią pačių lietuvių pasitėkėjimo ugnį, parodyti lietuvių tautos didybę vairovystės spalvų gražume, pagimdyti aušrininkus. Jo mokėjimas realistiškai pažūrėti ir į žemę, pažadinti lietuvių pažangai, kėlė naują sąjūdį — naujojiškai tvarkytis.

Simanas Daukantas atsirado tada, kai — "kitos tautos jau turėjo garsių rašytojų, o lietuviai nieko; kitos tautos leido laikraščius, lietuviai nei vieno. Tokiu tar laiku atsirado lietuvių rašytojas, kuris parašė keliasdešimt lietuviškų knygų, keliolika jų pats atspausdino ir tūkstančius egzempliorių žerė į tautą, kad ši susiprastų taip pat esanti tauta, kad ji nebemerėtų badų". XVIII p.)

Simanas Daukantas prieš šimtą keturiasdešimt vienerius metus pėsčias iš žemaičių Kalvarijos, su penkais rubliais kišeniuje, išėjo į Vilnių mokslo įieškoti. Neverkšlėno, kietai dirbo, kalbų išmoko, mokslo viršūnes pasiekė. Ir visa tai ne sau, ne savo loiams krauti ir didinti, bet lietuvių tautai kelti ir jai dovanoti.

Pro pusantro šimtmečio dienas, skausmus, džiaugsmą, ir vėl skausmus, Simanas Daukantas, tas žemaičių žemės vargo pelė, iškyla vis didesniu ir patrauklesniu lietuvių tautos vyrų. Todėl ir jo Būdą Senovės Lietuvių Kalnėnų ir žemaičių naujai sulaukus reikia tik džiaugtis ir jį skaityti.

VILTIES NAMAI

Vilties namų praplėtimui auksatsiuntė:

J. Mustekis, Rochester\$2.00
Millus J., Cleveland 5.00
Pročkys Jonas, Chicago 5.00
Adomaitis J., Montreal 1.00
Kaklauskas J., Cleveland 2.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame. Tikime, kad Vilties namų praplėtimą nuoširdžiai parems ir kiti Dirvos skaitytojai.

DIRVA

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILNIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio.
Telephone: Henderson 1-6344.
Issued in Cleveland every Thursday.
Editor: Balys Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 8th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879.
Subscription per year in advance: In the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50.
Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILNIS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D.Jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio.
Telefonas: Henderson 1-6344.
Išleista Clevelande kas ketvirtadienį.
Redaktorius: Balys Gaidžiūnas.
Iregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 3 d. įstatymą.
Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50.
Atsk. Nr. kaina 10 centų.

THASO TUR?

• Detroito vasario 5 d. (šeštadienį, 7 val. vakare), Tuller Hotel (Park and Adams St.) įvyksta min. B. K. Balučio 75 metų sukakties minėjimas. Į minėjimą, be pačių detroitiečių, žada gausiai atsilankyti svečiai iš Chicago, Clevelando ir net New Yorko.

• Juozas Bačiūnas dvi savaites buvo Floridoje. Šiam savaitgaliui lankėsi Chicagoje, o vasario mėn. 5 d. dalyvaus min. B. K. Balučio minėjime Detroito. Yra užkviestas į B. K. Balučio minėjimą So. Bostone.

• Rašytojas Antanas Tulys dabar gyvena St. Petersburg Beach, Florida. Jis yra savininkas Gay Surp apts., 5235 Gulf Blvd. Poilsiautojams čia ypatingai patogus — namai atsiremiami į Meksikos įlankos vandenį. Lietuviai, keliaudami į Floridą, turėtų šį adresą įsidėmėti. Ras lietuvišką nuosirdumą ir geras informacijas.

• Eduardui Karnėnui, Dirvos bendradarbiui, suėjo 30 metų, kai aktyviai pradėjo reikštis spaudos darbe.

• Bronius Kviklys paraišė, o Akademiniis Skautų Sąjūdį išleido gausiai iliustruotą, gražų leidinį "Akademiniis Skautija".

• Albertas Puskepalaitis, būvęs spaudos mašinų ir spaudos reikmenų atstovas Lietuvoje, šiuo metu lankosi Vokietijoje. Grįžęs į JAV tikisi pradėti spaudos mašinomis prekybą. Nuolatos

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PROspect 8-1717
Rezidencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIURGAS
3148 West 63 St.
VAL: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Šeštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 65th PLACE

Dr. Antanas Rudokas, O. D.

Tikrina akis ir pritaiko akinius keičia stiklus ir rėmus.
4701 S. Damen Ave., Chicago, Ill.
Saukite — YA. 7-7381
Prima: vakarais 6 iki 9, šeštad. 10 ryto iki 4, trečiad. ir sekmad. tik susitarus.

Tel. ofis'o ARmitage 6-0161
Tel. buto GRaceland 2-9203

N Dr. Juozas Bartkus

GYDYTOJAS IR CHIURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.

VAL: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad., 10 ryto — 1 p. p. trečiadieniais 12-4 p. p. šeštadieniais.

Dr. I. Kuras-Ramunis

Spec.: KUDIKIŲ ir VAIKŲ LIGOS
VAL: darbo dienomis 3-5 ir 6-8 v. v. išskyrus trečiadieniais 6-8 v. v. šeštad. 10-12 v. r. — 1-3 v. p. p.

IR

Dr. Juras Ramunis

GYDYTOJAS IR CHIURGAS
VAL: antrad. ir ketvirtad. 7-8:30 v. v. šeštad. 3-5 v. p. p. ir pagal susitarimą
7156 S. Western Ave.
MEDICAL CENTER
TEL: Kabineto REpublic 7-1168
Buto: WAlbrook 5-3765

HARTFORD

GRAZIAI PAGERBĖ BALUTĮ

Sąmoningos tautos žmonės gerbia savuosius, garbės vertus, gyvuosius ar mirusius. Ir Hartfordo lietuviai — Tėvynės Mylėtojų Draugijos nariai ir jųjų bičiuliai, iškilmingai paminėjo Lietuvos Ministro Londone Bronio K. Balučio 75-tąją gimtadienio sukaktį.

Minėjimą pradėjo TMD skyriaus pirm. Vl. Čekanauskas. Chase ir pristatė savo padėjęją, TMD skyr. vicepirm., Lietuvos karį Zigmą Strazdą programos vedėju.

Paskaitininkas dr. Antanas Šerkšnas savo kalboje iškėlė visus Ministro Balučio gyvenimo veiklos laikotarpius.

Dr. A. Šerkšnas, apibūdinęs B. K. Balučio veiklą, pareiškė klausytojams, kad B. K. Balutis vertas ne tik garbės ir atsiminimo jo 75 metų amžiaus proga, bet jis bus ryškiai įrašytas į lietuvių tautos istoriją, nes jo veikla, kaip didžiojo tėvynės mylėtojo, gausaus diplomato, nebus pamiršta. Priešingai, bus pavyzdžiu ateinančioms lietuvių kartoms ir jųjų valstybininkams.

Z. Strazdas perskaitė B. K. Balučio sveikinimo raštą. Visi minėjimo dalyviai nuosirdžiai pritarė.

Mening koncerto programą išpildė buvęs Vilniaus operos solistas Stasys Liepas. Padainavo 8 liet. kompozitorių dainas. Akompanavo pianistė Miniukienė-Dvarionaitė. Ji taip pat pasiskambino ir porą minučių kūrinių. Jauna lietuvaitė, graži baletu būsimoji artistė Kristina Raščiūtė pašoko F. Chopino valse.

Po koncerto įvyko vaišės — arbatėlė. Dalyvavo apie 60 asmenų. Vaisių metu buvo daug gražių kalbų, pasakytų senesnės lietuvių emigracijos veikėjų ir vėliausiai atvykusių. Vaisių programą vedė V. Čekanauskas.

Jis, baigdamas vaišes, pažymėjo: "Prieš 40 metų turėjau progos būti B. K. Balučio korespondentu, kada jis redagavo dienraštį "LIETUVĄ". Drįstu pasakyti, kad tais laikais turėjome tiktai du redaktorių, kurie Amerikoje mokėjo ne tik rašti, bet ir paruošti savo laikraščiams korespondentus. Tai B. K. Balutis ir a. a. J. O. Širvydas "Vien. Lietuvininkų" redaktoriai. Ir man teko nemažai išmokyti ir į spaudos darbą įsijungti tiktai jų dėka.

B. K. Balutis savo gyvenime susitikau tiktai du kartus. Vieną kartą Amerikoje, o kitą kartą Lietuvoje 1935 m., Prezidentūros rūmuose, kada Prezidentas A. Smetona priėmė svečius iš užsienio kraštų. Teko man tada garbės sėdėti prie bendrojo stalo su ministras Balučiu, Lozoričiu, Bizausku ir sueiti į artimesnę pažintį. Visais laikais vertinau ir dabar labai vertinu B. K. Balutį kaip tikrąjį ir didįjį tėvynės mylėtoją ir jos labai atsidavusį valstybininką."

VKM.

NEW YORK

PROTESTANTŲ PARAPIJA PAMINĖJO B. K. BALUCHIO SUKAKTĮ

New Yorko Lietuvių Protestantų parapija, sausio 16-tą surėngė Ministerio B. K. Balučio 75 m. amžiaus sukakties minėjimą. Viskas buvo parengta labai gražiai... stalai papuošti gėlėmis, o prie kavutės buvo paruošta ir užkandėlių.

Balučio gyvenimą, jo brožius ir darbus aptarė parapijos kunigas P. Dagys. Antras kalbėjo inž. A. Novickis, Tėvynės Mylėtojų 3 kuopos ir Sandaros kuopos vardu. Jis kalbėjo labai nuosirdžiai ir iškėlė daug gražių istorinių faktų ir keletą brožų iš jų asmeninio susitikimo. Po jo kalbėjo M. Brakas, Laisvės Komiteto narys ir Maž. Liet. Rezistencinio Sąjūdžio pirm. Labai gražiai įvertino min. Balutį. Po Brako kalbėjo p. Nar-

vėdas, Tautinio klubo pirm. ir majoras Virbickas, t. y. tas, kuris laike atentato prieš Volde-merą buvo sužeistas.

Paskutinis kalbėtojas buvo Ambrozijūte-Jalkovskis, knygnešio dėdės Ambraziejaus dukra. Tiesa, pradžioje, pobūvį atidarė ir sveikinimo žodį tarė buvęs Biržų miesto burmistras P. Klybas. Visi kalbėjo labai nuosirdžiai ir visos kalbos buvo išklaustos dideliu atidumu. Minėjimas praėjo labai jaukiai ir net labai retai tokioje gilioje, nuosirdžioje nuotaikoje. Buvo momentų, kad ir ašaras žmonės braukė.

Buvo nupirkta maža dovana... Literatūros metraštis, išleistas 50 m. spaudos sukaktį paminėti. Toje knygoje įrašytas toks sveikinimas:

"Lietuvos Atstovui Didžiajai Britanijai, Min. B. K. Balučio: New Yorko Lietuvių Protestantų parapija, giliai įvertindama Jūsų neįkainojamą įnašą mūsų mieliajai tautai, nuosirdžiai sveikina Jus, sulaukus deimantinio amžiaus ir linki dar ilgai būti stipriam ir laimėti visų lietuvių ilgėsį — laisvę mieliajai tėvų žemei.

Jūsų žodžiai, įrašyti Laisvės varpe: O, skambink per amžius vaikams Lietuvos... šiandien tampa pranašingas testamentas visam laisvam pasauliui".

Po šiuo sveikinimu pasirašė virš 60 šventės dalyvių.

Parengimas būtų, buvęs daug didesnis, jei oras būtų kiek palankesnis... buvo slidu, todėl negalėjo atvažiuoti mašinomis.

Dalyvis

SKAUTŲ VAKARAS

Vasario 6 d., sekmadienį, jaukiai išpuoštoje Apreikimo par. salėje, North 5 St. ir Havemeyer St., Brooklyne, New Yorko skautės ir skautai rengia linksma jaunimo vakarą. Programoje bus trumpa akademija paminėti New Yorko Skautų Vyčių Draugovės penkių metų įsikūrimo jubilėjų ir trijų veiksmų komedija Vyt. Ajanto "Buhalterijos klaida", kurią atliks New Yorko skautų Dramos Sekcija, režisuojant akt. Vyt. Kidoliui. Dekoracijos paruošia ir piešia A. Eidukevičius, R. Kisieliū ir P. Petrakis. Po programos bus šokiai iki pirmos vėandos. Šokiams gros jaunimo pamėgtas Juozo Thomo orkestras. Šokių metu veiks namie gamintų valgių bufetas su gerimais, taip pat bus pravesti dar niekur nematyti šokių konkursai, pav., žuolių polka ir kt.

New Yorko Skautų Vietinin-kija ir Skautų Tėvų Komitetas maloniai kviečia New Yorko apylinkės lietuvių, ypatingai jaunimą, šiame linksma vakaryje gausiai dalyvauti. Vakaro pradžia 5 val.

Ta proga New Yorko skautų vadovybė prašo tėvelius, kurių sūnūs ar dukrelės priklauso amerikiečių skautų vienetams ar jokiai lietuviškai organizacijai nepriklauso, leisti jiems jungtis į lietuvių skautų organizaciją, kurios vienintėlis tikslas yra ugdyti jaunimo širdyse meilę lietuviškoms vertybėms. Skambūs šūkiai: "Išlaikyk lietuvių kalbą" ar "Plėskime lietuvių" yra bereikšmiai, jei jie yra neparemti konkrečia pagalba jaunimo organizacijoms.

Tad visi į skautų vakarą!

DETROIT

LIETUVIŲ STUDENTŲ SANTAROS SEMINARAS

Vasario 6 d., sekmadienį, 6 val. vak. buv. Lietuvių salėje (pirmas aukštas) įvyks Lietuvių Studentų Santaros seminaro penkta paskaita, kurią skaitys Julius Šmulskštys, M. A. Paskaitos tema: Lietuvių tautos grupinis susiskirstymas praeityje ir dabartyje. Po paskaitos seks diskusijos.

Julius Šmulskštys šiais metais Illinois universitete gavo politinių mokslų magistro laipsnį, sekinimai, parašydamas teze-

apie Lietuvos aneksaciją. Taipogi prelegentas yra išvares plačią vagą lietuvių studentiška ju-dėjime Amerikoje, kaip tai Pasaulio Lietuvių Studentų Atstovybės reikalo išjudinimas ar pirminkavimas komisijai, kuri sudarė Lietuvių Studentų Santaros statuto projektą.

Visuomenė ir ypač studentai maloniai kviečiami atsilankyti.

AKRON

KVIEČIA Į MINĖJIMĄ

A. L. Tarybos Akrono skyrius Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą rengia vasario mėn. 6 d. 3 val. p. pietų Šv. Petro parapijos svetainėje, 1414 East Ave.

Minėjime kalbės kun. K. Širvaitis ir A. Tamulionis. Meninė programą išpildys solistė N. Aukštuolienė ir Liudo Sagio vadovaujami tautinių šokių šokėjai iš Clevelando.

Į minėjimą kviečiami visi Akrono ir apylinkės lietuviai. Mielai laukiami ir clevelandiečiai, kurie čia visad širdingai priima-mi.

A. Gutauskas

MIAMI

KLUBO DVIEJŲ METŲ SUKAKTIS

Miami Lietuvių Klubas sausio mėn. 23 d. atšventė dviejų metų sukaktį. Buvo susirinkę per 200 dalyvių.

KĄ JAUNIEJI SAKO APIE SAVO LAIKRAŠTĮ

Benito Nausėda (Cambridge, Mass.). Aš visus "ėviškėlės" numerius esu surinkęs. Dar ir tuos, kai ji su mama "Dirva" mane lankė. Man ji visados atneša ką nors naujo, ir kas svarbiausia: lietuviškai. Nuo trumpiausio eilėraščio iki ilgiausios pasakos, viskas buvo įdomu.

Eduardas Gregeris (Centralia, Illinois). Aš gyvenu mažame Centralia miestelyje. Lankau Šv. Marijos Seserų vedamą mokyklą. Lietuviškai čia nei vieno žodžio negirdžiu. Parėjęs iš mokyklos pirmiausia išmokstu pamokas, o paskui paskaitau "Tėviškėlę", ir paskambinu piano.

Mes esame čia vienintelė lietuvių šeima, todėl "Tėviškėlė" yra labai laukiama viešnia.

Šarūnas Jurgis Valiukėnas (Chicago, Illinois). Redaktoriau, prašau atspausdinti "Tėviškėlėje" ką nors apie šulinį ir nu-paišyti kaip jis atrodo.

Algis Bitėnas (Elizabeth, N. J.). "Tėviškėlės" Nr. 2 vakar gavau. Ačiū. Labai įdomus. Tai lietuviškas perliukas. Tik man labai nemėli, kad ją pavėluotai gaunu. Žinau, priežasčių tam yra daug, o svarbiausia, kad ne visi vaikai skaitome savo laikraštį. Vaikai gal ir skaitytų, bet tėveliai neišrašo. Žinau vaikų, kuriems tėvai neduoda pinigų laikrašteliui, bet duoda kitiems menk-niekams.

Uosis Juodvalkis (East Chicago, Ind.). Aš labai laukiu "Tėviškėlės" ir negaliu sulaukti. Man labai patinka "Didvyrių keliais" ir aš noriu sužinoti ar tie didvyriai pabėgo iš pilies.

Vėjūnė Snotelytė. Man labai patinka "Tėviškėlė". Ir labiausiai man patinka Skautų palapinėje, todėl, kad aš esu skautė, ir dar skiltininkė.

Užsakykite "Tėviškėlę" savo atžalynui. Tuoju siųskite šį laišką TĖVIŠKĖLEI, 2313 W. 91 St., Chicago 20, Ill. Prašau siuntinėti "Tėviškėlę"

Vardas ir pavardė _____
Adresas _____

- Siunčiu \$3.00.
- Pinigus pasiųsiu vėliau.

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO'S BASEMENT

Fabrika uždarymo proga!

Sutaupykit \$40

9 x 12 Pėdų
GĖLĖTI WILTON

Velveto kilimai

PAPRASTAI

119.95 VERTES

79.95

Garsių gamintojų užsidarymo pardavimas 50 tiktai labai storos rūšies gėlėtų Wilton velveto kilimų. Šių populiarių spalvų pasirinkimas... nutria, žalia, pilka, rusva, rožinė ir raudona. Visi kilimai yra garantuoti dėl visiškai puikios vertės. Atsiminkit, namai daug yra jaukesni su kilimais.

Patogios sąlygos. Galima aptarti

The May Co.'s Basement Rug Department

Milioninis miestas slenka į žemes

MEXIKO CITY, VIDURINĖS AMERIKOS DIDŽIAUSIAS MIESTAS, STOVĖ BAIŠIOS KATASTROFOS AKIVAIZDOJ. VYKDOMAS MILŽINIS PLANAS, KURIS GALI JĮ IŠGELBĖTI.

Mexiko City gyventojai labai atidžiai seka paruošiamuosius darbus drąsaus ir vienintelio tokios rūšies projekto įgyvendinimo. Jie puikiai žino, kad nuo jo pasisekimo priklausys jų miesto ateitis.

Zmonijos istorijoje niekad nebuvo bandoma ką nors panašaus padaryti. Dabar, pasikinkius modernią techniką, norima visą miestą, pagal milžinišką keltuvą, pakelti kelis metrus augščiau. Tai būtų vienintelė galimybė, šį trijų milijonų gyventojų miestą, išgelbėti nuo baisios katastrofos. Verda gyvenimas šiame mieste, bet gamta jau ženklina jo ateitį.

Milžiniškas, kelių šimtų kvadratinų mylių slėnis, kuriame yra ir gražioji Meksikos sostinė, pradėjo judėti-grimzti į žemes.

Per paskutinius kelis dešimtmečius pastebėta, kad vietomis žemė nugrimzdo ligi 12 pėdų.

Stebint viso slėnio vaizdą atrodo, lyg fizikos dėsniai jam taisyklomis.

Zvilgterkim tik į garsiąją Loreto Katedrą. Jos bokštai jau dabar virš 3 pėdų pasvyrę į šoną.

Štai 1910 metais statyti Meno Rūmai šiandien 12 pėdų žemesni, nes tiek jie nugrimzdo žemėn.

Kaip magiškos lazdelės valdomi toj pačioj gatvėj vieni pastatai grimzta, o kiti iškyla.

Miesto centre "Paseo de la Reforma" aikštėje, prieš keletrius metus, buvo pastatytas Nepriklausomybės paminklas. Šio statinio pamatas dabar jau per 3 pėdas pakilęs virš gatvės grindinio.

Gatvės, pravaistos vienoj plokštumoje, dabar pasidarė labai banguotos. Horizontaliniai šio slėnio bangavimai pakeitė beveik viso miesto vaizdą.

Nuo 1949 metų Mexico City pradėjo pastoviai grimzti po pusę metro per metus.

Kas atpalaidavo tas gamtos jėgas, kad jos pradėjo krėsti tokius šiurpius šposus?

"Jaboncillo" — sako miesto gyventojai. Tai į tirštą muilo skiedinį panaši masė. Taip gyventojai praminė ir prilgino požeminį purvo ežerą, esanti to slėnio gilumoje.

Senovės slėnio gyventojai — aztekai, turėjo daug vargo su šiuo ežeru. Daug jų pastatytų didžiųjų šventyklų praryjo šis nenaudėlis. Vėlesniais laikais aztekai kaldavo medžio pamatus į purvo ežerą tol, kol jis pasiekdavo kietą podirvį. Ir tik ant jų buvo vėliau statomi pastatai.

Ispanai, nukariavę aztekus, pasisavino jų statymo metodus.

Taip per kelis šimtmečius buvo statomi visi pastatai. Ant laikų statyba buvo 2-3 augštų, nes augštesnius pastatus nerizikuodavo statyti dėl jų sunkumo. Nuo 1900 metų statybos problema pasidarė labai aktuali, nes miestas pradėjo smarkiai augti ir plėstis.

Dabar šis trijų milijonų gyventojų miestas su visais pastatais spaudžia savo milžinišką svorį slėnio paviršių. Ir šis pradeda nebeatlaikyti ir keistis.

Gilumoj esantis purvas plečiasi nežinomais požeminiais kanalais į šalis ir slėnio paviršius todėl smunka žemyn.

Pradėtas tyrinėti požeminis purvas. Grežimo daviniai dar daugiau neramumo įnešė, nes pasirodė, kad "Jaboncillo" sudėtis yra: 85% vandens ir 15% vulkanų padėmės pelenai. Reikais tarpais užtiklo lyg požeminės sienas, susidedančias iš kieto molio ar akmenų, kurios gelbsti paviršių kiek atsilaukyti.

Kilo klausimas kaip statyti

tokiame nepatikimiame paviršiuje, labai miestui reikalingus didžiuosius pastatus bei dangoraižius.

Inž. Jose A. Cuevas iškėlė mintį statyti didžiosius statinius plaukiančių salų principu. Mintis susilaukė labai griežtos kritikos, bet inž. Cuevas įrodė, kad tai nėra fantazija. Vystant jo mintį buvo pastatytas keisčiausias savo konstrukcija pasaulyje, Nacionalinės Loterijos, 18 augštų dangoraižis. Trys milžiniški tankai buvo paskandinti ir įtvirtinti vietoj, o ant jų pastatytas minėtas pastatas. Inž. Cuevas pasidarė netik meksikiečių, bet ir viso pasaulio akyse lyg savotiškas burtininkas.

Užtenka tik šio danograizžio mechaninės širdies patalpose paspausti atitinkamą migtuką ir dangoraižis pradeda kilti augščiau ar leistis žemyn, linkti pir-

myn, atgal ar į kurią nors pusę. Pastato judėsįs priklauso nuo to, į kurį nugramzdintą tanką, specialiu oro siurblių pagalba, paduodamas ar išleidžiamas oras.

Tai buvo išganinga mintis. Pagal pastatytą pavyzdį pradėjo augti ir kiti pastatai, kaip grybai po lietaus. Taip statytiems pastatams jau joks pavojus negrėsė, bet tas nepašalino grėsmiančio pavojaus visam miestui. Miestas vis grimzta ir grimzta, o dar ir gramzdos greitis didėja. Prie šito greitėjimo prisidėjo ir miesto gyventojų troškulys.

Mexico City vandens neturi. Jį reikia iš toliau atvesti. Pareikalavimas gi vandens auga drauge su miesto gyventojų skaičiumi ir besiplečiančia pramone. Vandens trūkumui pašalinti miesto valdyba bei fabrikai pradėjo gręžti šulinius. Vanduo

juose atsiradavo iš požeminio ežero. Kuo daugiau vandens su-naudojama, tuo smarkiau grimzta visas slėnio paviršius.

Prieš kelis mėnesius šiame slėny vyko lyg žemės drebėjimas. Kiek vėliau, po ilgesnio lietaus, kaikuriuos miesto dalys buvo apsemtos vandens. Gatvės virto kanalais ir susisiekimas vyko valtimis. Nuostoliai buvo skaičiuojami milijonais pesetų. Praėjo vėl kelios savaitės ir vanduo dingo. Patikrinus apsemtas vietas paaiškėjo, kad kanalizacijos vamzdžių sistema šioje miesto dalyje nugrimzdo ir lietaus atneštas vanduo, neturėdamas kelio nutekėti, apsemė minėtą miesto dalį.

Neseniai miesto valdžia priėjo išvados, kad miesto išgelbėjimui reikalinga kaip nors pažaboti "Jaboncillo". Jie priėmė Hydrologų Komisijos šiam reikalui sudarytą planą. Pagal jį, papėdėse artimiausių kalnų statomos milžiniškos užtvankos ir gręžiami šuliniai. Juose bus surenkamos lietingojo periodo vandens masės ir galingsias siurbliais presuojamos į požeminę ežerą. Spaudžiamas vanduo į požeminę ežerą, lyg galingas keltuvai, kels visą slėnio paviršių augštin ar bent neduos jam grįžti.

Kol kas tik tiek težinoma, kad nuo šio projekto pasisekimo priklauso Meksikos sostinės ateitis.

Iš vok. kalbos vertė V. Orintas

LEONADAS ZITKEVIČIUS

KITI PAVASARIAI

Kiek daug čia nuorūkų ir duonos! —

Tarei išlipdamas į krantą.

O šviesos žalios bei raudonos

Pakeis tau žiedą palei Ventą.

Ateis pavasariai kitoki:

Užges ir saulė, ir aguonos.

O tu stebėkis ir kartoki:

Kiek daug čia nuorūkų ir duonos!

SAPNAS

Aš sapnavau Ameriką.

Ir buvo man baisu.

Nes rodė, kad Amerikoje

Ir aš dabar esu.

Bet realybė stojos

Visai kitoj spalvoj:

Amerikoje kojos,

Širdis gi Lietuvoj.

BŪTŲ GERA

Būtų gera nieko neturėti,

Būtų gera laisvėję gyvent.

Kad šlametų vien žilvičiai kepurėti

Ir kad vėjas nepaliautų jais plevent.

Būtų gera nieko nežinoti:

Nei kančios, nei melo, nei mirties.

Ir kad kryžiai neprabiltų samanoti,

Ir kad sapnas nepažadintų nakties.

Būtų gera nieko nemylėti,

Niekam žodžių nesakyt švelnių.

Kad žiedai, šalnų bei saulės numylėti,

Neprimintų man žiedų, kuriuos miniu.

Iš rinkinio

"Daiktai ir nuorūkos"

Frank Sinatra su dukterim Nancy, 14, išvyksta į Sydnejų ir vėliau Melbourną, kur vaidins septyniuose Australijos pastatymuose.

noalyje nuo grynai politinių reikalų. Prie akcijos jungiasi gausios pacifistinės organizacijos, kurių tarpe tam tikrą vaidmenį vaidina ir vad. salioniniai bolševikai. Jon dedasi kai kurie bažnytiniai sluogsniai. Taigi, susidaro gana platus frontas.

Padėtis dar komplikuoja tuo, kad pačioje vokiečių vyriausybės koalicijoje nėra vieningumo. Dvi partijos (vokiečių pabėgėlių ir laisvųjų demokratų) pasisakė už Paryžiaus sutartį, bet jos pareiškė, nebausuosiančios už susitarimus dėl Saaro krašto. Vyriausybės koaliciją turi pakankamai balsų parlamente sutartims patvirtinti. Tačiau tokiems svarbiems nutarimams reikėtų platesnės bazės. O jeigu ne tik su opozicija negalima surasti bendros kalbos, bet ir pačioje koalicijoje pasireiškia plyšių, tai moralinis dabartinės politikos svoris imtų šlyti.

Galima suprasti, kad vokiečių vyriausybės padėtis nėra lengva. Opozicija prieš ją sumobilizavo gatvę. Jaunimo tarpe platinamas šūkis "Be manęs", t. y. jam sakoma: kurkite savo kariuomenę, bet be mūsų, mes jį nestosime!

Vyriausybė negali nesiskaityti su kiekviename vokytyje rusenančia viltimi, kad gal pasisektų sujungti rytų ir vakarų Vokietijos zonas, jeigu būtų priimtas sovietų pasiūlymas. Kad toje Maskvos tariamaj "ištiestoje rankoje" yra paslėptas durklas, tai ne visi sugeba įžiūrėti. Jeigu Bonnai rūpi likimas 18 milijonų vokiečių, uždarytų rytų zonoje, tai būtų mažai suprantama, kuo tų žmonių būklė pagerėtų, įsileidus bolševikus į Va-

karų Vokietiją, kur gyvena 50 milijonų vokiečių.

Kai dėl gatvės sumobilizavimo prieš vyriausybę, tai ne be pagrindo nurodoma, kad demokratija Vokietijoje yra dar per gležnas augalas, kad ji galima būtų jau mindžioti demonstrantų batais. Tam tikras radikalėjimas kairėn gali išsukti iš dešinės kitokias dvasias, kurių paskiau nebebus galima suvaldyti. Pagaliau, vokiečių atsakinguose valdžios sluogsnuose nurodoma į tai, kad sutikimas su dabartinėmis rytų sienomis reikėtų išsižadėjimą kraštų, kurie yra lenkų ir Maskvos rankose.

Savaime laukiama, kad dabartinė vyriausybė atsilauks prieš Maskvos gundymus ir nenukryps nuo ligšiolinio kelio. Bet Vokietijoje pasireiškiančios nuotalkos kelia rimto susirūpinimo visiems jos gyvenimo stebėtojams. Netenka užmiršti, kad Adenaueris, kuris ligšiol sugėbėjo išlaikyti vienybę esamoje koalicijoje, eina aštuoniasdešimtųjų amžiaus metus.

Isidėmėk

DIRVOS

adresą —

1272 East 71 St.

Cleveland 3, Ohio

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigiai kainą atsispausdinti profesines korteles, įvairias blankas, vakarams biletus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

ANSAS IR GRITA

ERNST WICHERT

(Tęsinys)

Gellhaaras suprato, kad tolimesnis ginčas su užsispyrėliu lietuviu neduotų jokių vaisių. Jam reikia pajusti ranką ant kalniečiaus, murmėjo jis pats sau, kad suvoktų, ką nors galint jam įsakyti. Jis liepė pakinkyti ir išvažiavo pas teisėją.

Tepraėjo, tik kelios dienos, kol kaime atsirado egzекutorius su dideliu blizgančiu tarnybiniu skydu.

— Tu turi išsikraustyti per aštuonias dienas, — pasakė jis Vanagui, — tu be reikalo šiauseisi, vyresnybei pasipriešinai, taiką ardančią triukšmą sukėlei, su ginklu grįšai. Negali būti leistina, tai prieš viešąją tvarką. Matai čia mano mandatą — aštuonių dienų terminas, iš tikrųjų tai man, o ne tau. Bet kad aš dar turiu vykti toliau į apskritį ir tik po aštuonių dienų privalau pranešti, aš tau duosiu tiek pat laiko apsigalvoti. Sugrįšiu aš atgal ir tavęs daugiau nerasiu — gerai? Jei dar rasiu tave, tai tu būsi išmestas lauk. Supratai!

Nors Vanagas ir juokėsi, bet vis dėlto jo nuotaika buvo bloga. Egzekutorius buvo

buvęs kareivis, kaip ir jis, ir įkvėpė jam pagarbos. Jam atvirai pasipriešinti, kai jis nešiojo tarnybinių skydą ant krūtinės, atrodė nepatartina. Jis buvo visą dieną suniūręs ir savy užsidaręs, nedirbo taip pat nieko. Vakare susitiko jis su Grita po rubežiaus beržais, bet kalbėjo mažai, žingsniavo šalia jos nuleista galva. Ji apkabino jį ir vadino tūkstančiu malonybinių vardų, tik nesukeldama jo atliepimo. Pagaliau jis ją paprašė nueiti su juo į jo darželį po alyvom, jis turįs kaitą svarbaus su ja apkalbėti, nuo to jų visa ateitis priklausanti.

Buvo šaltas rudens vakaras, rūkas kaibojo medžiuose ir lašėjo žemyn. Grita manė, laikas esąs prastas lauke sėdėti, jis verčiau ateitų į jos klėtį. Bet jis atsisakė.

— Tai turi būti ten apkalbėta, kur mes pirmą sykį buvome laimingi, — pasakė jis, nutvėrė ją už rankos ir nusitempė su savim.

— Klausyk, — pradėjo jis, kai jie susėdo ant lentų krūvos, — jie nori mano namų ir žemės, tai nutartas reikalas. Pagal teisybę jie, žinoma, negalėtų nieko iš manęs atimti, tai žinau aš tikrai — nes ką žmogus

iš savo tėvo, senelio ir prosenelio gauna, tai pagal Devo tvarką turi pereiti vaikams ir vaikaičiams — bet jie galvoja apie prievartą, ir labai gali būti, kad jie mane priveiks, nes daug uodų kumelę papjauna. Todėl reikia juos kaip nors sutrukdyti. Aš tai apgalvoju ir dabar gerai žinau, kaip tikslo pasieksiu. Bet kelias ilgas ir sunkus, ir mes privalom daugelį dienų ir savaitių skirtis.

— Skirtis? ... — sušuko ji išsigandus ir atsirėmė stipriau į jo krūtinę.

— Bet tada bus tikra, kad mes kelsime vestuves ir pasiliksime ūkyje. O numirs pagaliau Karalienė, ilgai su ja jau tik netruks, tai mes turėsime ramybę.

— Ilgai su ja netruks, — pakartojo Grita susimąsčius. Tada ji tylėjo kurį laiką, kaip ir jis, ir tik, kai sunkiau pajuto jo ranką ant savo pečių, ji paklausė: — Ką tu manai daryti, Anesai?

— Yra toks vienas, kuris didelius ir mažus valdo, — atsakė jis pakeltu balsu, — jį šauksiuos, kad mane apsaugotų. Aš galvoju apie karalių! Bet jis gyvena Berlyne, o Berlynas toli nuo čia. Aš galvoju jam parašyti, bet klausimas, ar jie leis mano laišku iki jo prieiti. Geriau aš pats nueisiu, tai jis manęs išklausys. Potsdame ir Berlyne kariškių tarpe aš turiu žymių bičiulių, jie mane dar tikriausiai pažins, ir jie manim pil-

nai pasitiki. Jie pas karalių labai įtakingi ir jau pasirūpins, kad jis paskaitytų mano prašymą, nors ir iš vargšo lietuviu gautą.

— Kaip toli iki Berlyno, — paklausė Grita prislėgtai.

— Daugiau negu šimtas mylių, — atsakė jis nedrąsiai.

— Ach! ... Ir tu nori ten pėsčias nueiti, Anesai?

— Vaziuoti per daug kaštuoja. O jeigu ir ilgai trunka, pagaliau vis pasiekti tikslą.

— Kaip ilgai?

— Savaitės ir savaitės. Ką tai kenkia? Kad tik mudu neturėtume taip ilgai būti atsisakyre, Grita! ...

Ji paspaudė jo ranką.

— Aš tave palydėsiu, Anesai.

— Tai negalima, vaikel. Tu pavargsi, o ir čia vienas turi pasaugoti, kad jie blėdžių nepridarytų. Urtė parduotų ir šiaudus nuo stogo, jeigu jų nesaugotum.

— Urtė... taip, taip! ... Kada tu manai išeiti?

— Rytoj.

— Jau rytoj.

— Reikia skubėti, ir tuo greičiau aš vėl grįšiu.

— Tada kelsime vestuves?

— Kai tik būsiu grįžęs.

Ji apkabino jį ir bučiavo.

— Tada eik! ... — pasakė ji švelniai, — pažiūrėsi, ką aš tuo tarpu mūsų naudai galėsiu padaryti. Jo širdis palengvėjo, kai gavo išsišnekėti. Jis užsikėlė Gritą ant savo kelių, ir glėbė ją, ir išdykavo gana drąsiai. Tik po pusiauakčio juodu išsisukyrė.

Kitą rytą, anksti, Anasas į seną odinį medžioklės krepšį įsidėjo šiek tiek baltinių, porą batų, lietuvišką giesmių knygą, didelį laišką, kurį jis pats buvo parašęs, ir tiek maisto, kiek buvo likę vietos, užsivilkio savo geriausius avių kaolinius su raudono šilko siūlėmis, užsidėjo kareivišką kepurę, pasiėmė lazda su geležiniu smaigaliu ir atsisveikino tėvą. Jis perduodas jam šeimnininkavimą ligi sugrįš, ir jis turįs namus stropiai saugoti nuo senosios raganos.

— O rasčiau nors vieną vienintelį medį nukirstą, — pridūrė jis dar, — tai su mūsų bičiulytė būtų visiems laikams baigta.

Tada jis nuėjo pas Petriką ir pasižiūrėjo pro langą į trobą. Ten jau stovėjo Grita šventadienio drabužiuos ir jam meiliai linktelėjo. Ji norinti jį palydėti galą, sušuko ji.

Taip ji ir padarė, ir jie keliavo kaimo keliais ranka rankoje iki pietų. Tada Anasas viename kaime sustojo ir pasakė, jau būsiąs laikas skirtis, kad ji prieš naktį galėtų sugrįžti namo. Grita į skarą buvo pasiėmus maisto, duonos ir sūrio ir keptos žuvies, ir

Žvilgsnis į dangų bokštelyje

"Sis gyvenimas tik kelionė
ir įsiekimas".
(„Kelionė“, 154 psl.)

Leidžiamės įsiekiti gyvenimo, jo gelbėti ir jį pažinti. Ir jeigu nematome nieko, o tik daiktinius pasaulio ir savo pavidalus, nepajėgiame įžvelgti daugiau, kaip materialinius savo ir aplinkos santykius, su pavidalų ir santykių praradimu prarandame viską. Tada žiūrime į mūsų gyvenimą, lyg Hemingwayaus romano (a farewell to arms) herojus į savo mylimosios lavoną, kaip į statulą. Suaušusią, nekintančią, amžiams su mum saitus praradusia forma.

Panašios priemonės, skirtingi tikslai

Sunku būtų paneigti Hemingwayaus įtaką mūsų A. Landsbergiui, „Kelionės“ autoriui. Tas pats impresionistinis vaizdo ir veikėjo pristatymas. Panaši išdaiginga frazės išraiška. Vienodai trapi detalų sąsaja. Giminingos pastangos fabulinės intrigos stoka kompensuoti situacijos žavingumu. Lygus mokėjimas nepalieti miniažmogų apetitą peninčių didvyrių, patriotinių ir visokios adoracinės nuotaikos stygų. Abu mėgsta neryškius, nutolusius realybės plotus apšviesti pasamones projektoriais.

Panašumų daug ir forminės prigimties, bet skirtingumų daugiau ir dvasinės prigimties. Šitie skirtingumai ir daro Landsbergį autonominį, originalų rašytoją.

Hemingway nesiekia daugiau nieko, kaip paties vaizdavimo. Jis buvo puikus laikraščių reporteris ir liko gabus romano feljetonistas (=reporteris). Jis savo veikėjo niekur neveda, o pats eina paskui jį, stebi, gabiai įpavidalina ir išsena į Nieką (palikęs atskyrusią, amžiams suaušusią gyvenimo formą).

Daugelis įžvelgė, kad Landsbergis savo „Kelionėje“ daro tą patį. Kad jis savo herojaus Juliaus Laikūno neveda niekur. Kad jis tik stebi jo ir jo laiko gyvenimą ir negabiai stebi. Kas tematikai nebūtina, sugriebia ir pateikia, kaip, ana, tokia vienuolyno sceną dar Lietuvoje. O kas būtina ir lietuviui rašytojui privaloma, tą apleidžia: karo žiaurumus, pabėgėlių vargą ir nuotaikas, lietuvių tremtinio lemtį ir jo ambasadorinę misiją, nepaprastai daug, kas geram epochiniam romanui privaloma.

Didysis klausimas

A. Landsbergis baramas už tai, už ką A. Škema buvo išlaup-

Algirdo Landsbergio Kelionė

sintas. Pirmasis savo „Kelionėje“ tikrovės nepamatęs, o ant-rasis savo dramoje „Vienas ir kiti“ ją įspūdingai atskleidęs. Deja, vienas baramas, o kitas giriamas visai ne dėl tikro reikalo. Landsbergiui jo romane nerūpėjo karo tikrovė, o Škėmai jo dramoje — bolševikinių trėmimų siaubas. Romanui rūpėjo atsakyti į klausimą, kas lieka gyvenime, kai jau „nieko“ nebelieka, o dramai — kas išlieka gyvas, kai jau yra miręs. Ir Landsbergis, ir Škema į savo klausimus atsakė originaliai, idomiai ir įspūdingai.

Pakeliui

— Kur tu esi dabar, Juliau? — Pusiaukely... (11 psl.)

Šitas Juliaus atsakymas tėvui Gailėnui vienuolyno celėje, dar Lietuvoje, buvo apgaulė ir melas.

Apgaulė, nes Gailėno klausimas lietė Juliaus kelią į Dievą, per jį į save ir savęs pergaleimą, o Juliaus atsakymas — kelią į žemiškąją paskirtį.

Melas, nes Julius nebuvo ne tik pusiaukelis, bet ir visai nepasiruošęs žengti į Gailėnui rūpimąjį kelią. Vienuolynas šiuo metu Gailėnui reiškė vietą, kur reikės sutikti beveik tikrą miršį, kur dera pasiruošti ir pribręsti baigti žemės kelią. Julius čia atklydo, kad išliktų gyvas žemel, kad būtų evakuotas į vakarus, pamatytų pasaulį, naujus miestus, vaizdus ir veidus, kad baimė iškeistų į saugumą ir galimus įvairumus. Šitos sienos nereikė jam pabaigos, o galima pradžia. Jis buvo pakeliui su visa savo manta ir visom jėgom. Vienuolynas jam savo paslaugą atsakė, bet manta (batai kysiui) ir jėgos išvedė jį į žemės kelią, į pasaulį ir iš mirties pavojaus. Kaip pradėjęs nuo lopšio, taip ir liko pakeliui gyvenimo kelionėje ir įsiekimo.

Nauji saitai su gyvenimu

Karas sujaukė pasaulį ir suvedė žmones nepaprastam reikalui, nepaprastose aplinkybėse. Karas sunaikino medžiagines vertybes, kurios būtų galėję soti-tinti akį ir skilvį. Bet liko pats žmogus vertas dėmesio ir meilės. Juliaus širdis pildėsi fabriko ir užsieniečių stovyklos aplinku-mos veidais ir vardais. Vienas globojantis (Lorenco), kitas įdo-mus (Aramas), trečias paslap-tinai turtingos sielos (Grigori-jus). Baškyras ir meisteris Wei-ssas gyvenimo nuskriausti,

užuojautą žadiną. Vokietė Hildė aistras ir alkį sotinanti. Mergaitė su balta skarele vyro-moters meilės pasiilgimą menanti. Nau-jie saitai, stiprūs saitai sieja Ju-lių su gyvenimu, jam išlipus pa-keliui atsitiktinėje stotyje.

Žvilgsnis į dangų bokštelyje

„Jis sukrito ant bokštelių grindų. Virš jo driekėsi gaivi melsvuma su baltomis debesų dėmėmis. Jis atsigrėžė į kitus. Aramas, Serioza, garbiniuotasai ir baškyras žiūrėjo į dangų su ta pačia laisvės karštlyje“. (140 psl.)

Žmogaus (Juliaus Laikūno) gyvenimas, ejęs kylančia ir slūgstančia kreivąja, staiga vienam kraštą lūžo. Nuo čia reikėjo pasukti laužtine linija, kita nuo-taika, kitom mintim, ne tuo pa-čiu žmogum. Nuo čia buvo pri-valoma pažiūrėti į dangų. Iki čia visa, kas buvo būtina ir miela, buvo aplink, ant stalo, rankose ar lovoje. Dėl to nereikėjo žvelgti į dangų. Iki šiol, slėpdamasis ar įsiekdamas, jis galėjo judėti plačia erdve. Dabar beturėjo vietos tik savo kūnui. „Dangus nusileido ant jų, ir jie pradėjo įžiūrėti, koks mažas jų bokšte-lis“. (144 psl.)

Iki šiol Julius sirgo žemės li-gom, duonos, draugų ir moters karštlygėm. Bet su savanorišku erdvės praradimu, su užsidary-mu kovai dėl laisvės bokštelyje, su neišvengiamu žvilgsniu į dan-gų jis ir jo keturi draugai krito į pirmąjį dvasinį drugį — „lais-vės karštlygė“. Bundanti Juliaus dvasia toje pat bokštelių erdvė-jų tarp žemės ir dangaus buvo sudrebinata pirmojo stebuklo: keturi jo draugai žuvo, o jis iš-liko. Su brangių lavonų atsivei-kinimu jis pradėjo savo žemiš-kujų praradimų kelionę, kad su-rastų ir nugalėtų patį save.

Pirmojo žvilgsnio į dangų jausmas liko jo sieloje kaip ty-lus vargas bokšte, kad suskam-bėtų apsisprendimo valanda. Ju-lius buvo įžengęs į kelią, dėl ku-rio jis tėvui Gailėnui buvo da-veis apgaulingą atsakymą vie-nuolyno celėje.

Atsisveikinimų suita

Romano ištisas 19-tasis sky-rius, tai lyg muzikinė suita: ne-pastovių formų pavidalų ir sce-nų netikėtai, apglušinantis kei-timasis. Tai Juliaus klaidėjimai ligoninėje.

Tie, kurie pažiūrėjo į „Kelio-nę“ kaip į realistinį kūrinį, at-metė šitą skyrių pasipiktinę, kaip kvailą išdaigą, nebrandom-žymę ar jauno autoriaus manie-ringumą. Bet sutvokiant „Kelio-

nę“ kaip idėjinį — simbolinį kū-rinį, šitą skyrių reiktų vertinti kaip patį esmingiausią visoje veikalo kompozicijoje. Čia pat skubu pastebėti, kad jis yra ir tvirčiausia Landsbergio kūrybi-nio pajėgumo atestacija. Tokio stebinancio fantazijos pasaulio, taip gyvai ir stipriai atskleisto savo literatūroje dar nesame matę. Jame randame raktą į au-toriaus pasaulėžiūrą ir į „Kelio-nės“ simbolių supratimą.

Klaidėjimų scenos yra Juliaus simbolinio atsisveikinimo su bu-vusio gyvenimo pavidalais ir santykiams scenos. Atsisveikini-mas būtinas, kad Juliaus pasu-kimas į naują kelią būtų imano-mas. Tiksliau tariant, Juliaus pasukimą padarė neišvengiamą. To dar Julius pats nesuvokė (todėl klaidėjimų scenos), o grįžęs į realų pasaulį, galėjosi buvusių santykių, ir, kai atėjo pas į savo kraštą grįžtantį Grigorijų, ap-sivylimas griaužė jo gerklę. Visa praradimų eilė sušmėzavo jo akyse... (239 psl.), ir jis verke, kad visi jį palieka.

Klaidėjimų vaizduos Julius tu-ri išsiskirti su kiekvienu, su ku-riuo turėjo artimesnių santykių senajame gyvenimo kely, nes kiekvienas turi eiti savo indivi-dualiu, pagal charakterį, pasau-lėžiūrą ar išpareigojimus liki-mo skirtu keliu. Kiti turėjo nu-eiti, kad jis pastebėtų save. „Jaunuolis pasuko savo veidą į šviesą, ir Julius pažino save“. (170 psl.)

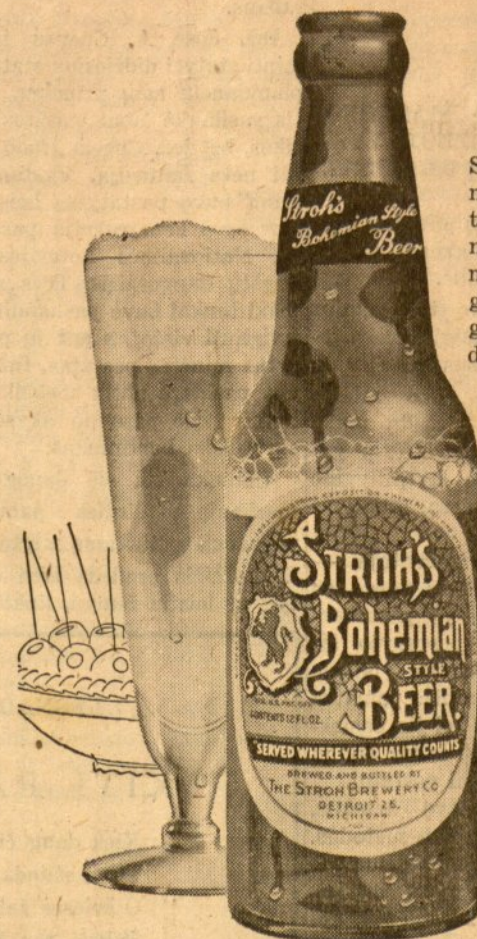
Klaidėjimų atsisveikini-mas tapo realybe. Likę gyvi draugai, Weissas, Lorenco, Grigorijus, vi-si patyrė savo likimą. Nei vien-as nesusirijo su Juliaus liki-mu. Net mergaitė su balta ska-rele — meilės vizija — ir ta, baimės varoma, nuėjo savo ke-liu. Autorius, atskleidamas sa-vo krikščionišką pasaulėžiūrą į gyvenimo kelionės tikslą, yra nuoseklus iki paskutinio žodžio. Jeigu Tatjana būtų likus su Ju-lium, juodu būtų turėję pabėgti nuo atslenkančių raudonųjų į vakarus, į lietuvių stovyklas. Juliaus praradimai nebūtų jam turėję jokios išganančios pras-mės. Jis būtų grįžęs atgal į se-nąjį gyvenimą (su naujais ma-terijaliniais pavidalais ir santy-kiais), būtų išėjęs, kaip ir He-mingwayaus žmonės, į Nieką (dvasinę prasmę). Bet autorius palieka Julijų toje šviesoje, kur taptų kūnu vienuolio Gailėno žo-džiai:

— „Mes tikime tikrąjį Dievą, bet kelias į Jį niekad nesibaigia. Eidami tuo keliu, mes atrandam save, ir, pergalėję save, prie-rėjame prie Jo“. (11 psl.)

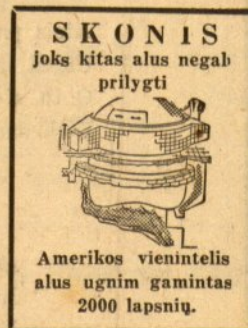
Sūnus ir tėvas

Tačiau Juliaus kelią į save ir į Jį turi kuri nors šviesa rodyti. Autorius ją randa. Maldos žo-

Tikrai viskas iš gero skonio

Stroh's alaus stiklinė su jūsų mėgiamiausiu maistu yra gero skonio suderinimas ir kitiems sunkus perviršinti. Stroh's alus turi nepaprastai puikų skonį ir atsargų paruošimą, ateinantį tikrai iš 2000 laipsnių liepsnos gaminimo. Joks kitas Amerikos alus nėra gaminamas šiuo būdu. Pirkite Stroh's alaus dėžę šiandien.

Jums patiks

Stroh's

jis yra šviesesnis!

Dabar už vietines kainas

džiai „Tėve mūsų“ yra tik gran-dis savokų Tėvas (Motina, Bro-lis, Tėvynė ir t.t.) asociacijoje. Sūnus ir tėvas surišti priklausomumo, meilės ir pareigos ryšiais. Sūnaus jėgoms didėjant, susilyginant ir pralenkiant tėvo jėgas, priklausomumas nyksta, bet meilė ir pareiga lieka.

„Tėve mūsų“ ir prisiminimų „Tėve! Tėve! Tėve!“ bažnyčios griuvėsiuose, Juliaus svyravi-mus nenuitildomai įsiūbuoja. Kur? Į vakarus, į gyvenimą, į saugumą ar į Tėvynę, į pareigą, į savęs pergalėjimą, į Jį?... „Šioje padėtyje turėtų būti žingsnis... vienintelis, užbai-giantis viską, darnus su viskuo, įpraminantis viską“. (258 psl.). Minios žmonių aplink jį grūdosi į vakarus, į išsigelbėjimą. „Jis buvo vienas, vienas, vienas“. Vienuos jausmas, prisiminimų srovė priblandino Juliaus spren-dimą. Jis apsigrėžė ir bėgo at-gal, o džiaugsmas širpino jo odą. Šventiškas jausmas, tūno-

jęs jame nuo pirmojo žvilgsnio į dangų bokštelyje, suskambo kaip užgautas varpas. Aš apsi-grėžiau, aš nebijau jų!“. (259 psl.)

Cukrus arbatoje

A. Landsbergis su savo „Ke-lione“ mums padovanojo visai nuosekliai išgyventos idėjos įpa-vidalinimą. Ir tai padarė jis ne abstrakčiais filosofavimais, o reljefingais, gyvais, ir stipriais žodiniais vaizdais. Jo idėja, kaip to reikalavo Vischer, ištirpus vaizde, „kaip cukrus arbatoje“. „Kelionė“ ir V. Krėvės „Dan-gaus ir žemės sūnus“ yra stip-riausi mūsų įėjiniai romanai, kuriuose vedamąją mintį reiškia mokėti išskaityti iš vaizdinių simbolių.

Landsbergis ypatingai stiprus savo dialogais. Jie negausūs, prasmingi, originalūs. Jam ne-reikia griebtis tokios naivios priemonės, kaip tarmiškumo,

kad dialoginė šneka būtų indivi-duali.

Landsbergis stipraus intelek-to rašytojas, todėl susidurs su pavojum būti nesuprastas ir at-mestas.

Viktoras Mariūnas

NOW! GROTTO CIRCUS

Two Exciting Sunday Performances: Sunday, Feb. 6—1:30 & 5:30; Sunday, Feb. 13—2:15. DAILY MATS. \$1.50 & \$2.00 Inc. Tax.

NIGHTS, SAT. MATS. & ALL SUN. PERFORMANCES \$1.50, \$2.00, \$2.50, \$3.00 Inc. Tax. No Evening Performances: Sun., Feb. 6 & 13. No Daily Performances: Jan. 31, Feb. 1, 3, 7, 8, & 10. Mats. 2:15 P.M.—Nites 8:15 P.M.—Sun., Feb. 6, 13 & 13:00. Doors open 14 P.M.

Sensational acts
TICKETS AT RICHMAN'S & PUBLIC HALL

jie susėdo ant vieno iškinkyto krovinių veži-mo rodiklio ir kartu sudorojo paskutinį valgi. Nebuvo ištarta nei žodžio, bet kai pabaigė, padavė vienas kitam ranką, liūdnei pasižiū-rėjo ir nuėjo vienas į dešinę, o kitas į kairę.

Grita pirmąsias savaites po šito atsi-sveikinimo atliko savo namų ruošą, kaip pa-prastai, tik ji jau rečiau dainuodavo ir sek-madieniais nebuvo sutinkama tarp jaunų žmonių, kurie linksmai pramogaudavo.

Kai praėjo kelios savaitės ir Ansas vis nebegrįžo, ji pradėjo labai nekantrauti. Ji buvo įsikalbėjusi, kad turėtų ateiti didelis laiškas iš karaliaus ir po to procesas bus su-laikytas. Bet nieko neįvyko. Tuo tarpu Geel-haaro inspektorius šeimininkavo ūkyje, lyg jis jau būtų prie dvaro prijungtas, o Kris-tupo Vanago nuomonės niekas niekad nesi-teiravo. Karalienė kiekvieną vakarą girta pas namus triukšmavo ir, kai pamatydavo merginą, šaukdavo jai įgeldama iš tolo:

— Pagaliau tvarka padaryta, dabar tu-rime ramybę, kai šas velnio vaikas išsidan-gino. Kad jis kur pakely galą gautų ir nie-kados nesugrįžtų!

Jos įsiutimas dar pakilo, kai ji pripuo-lamai padarė atradimą, kuris jai išaiškino ankstesnį įvykį. Semiant vandenį, įkrito jos pirštinė į šulinį. Jį išmaišė ji su kartim ir

ištraukė jai pažįstamą raudoną skarą, kurio-je dar buvo maži popierio draiskalai ir juodi-balti siūlai su teismo antspaudu. Tuojuo nu-skubėjo ji pas Gritą ir sušuko beveik užki-musiu balsu:

— Dabar aišku, kaip dieną! Ansas pa-vogė mano dokumentą, kad mane galėtų len-gviau apgaudinėti — jis svetimą turtą su-naikino! Bet tai jam neprivalo taip praeiti — dėl to jis nueis į kalėjimą. Nors jis ir yra pabėgęs, jie jau sugebės jį rasti, tą vagį, tą apgaviką! Štai tavo turtas, kurs tau patiko — opla, mano paukštelis, opla! Kada bus krikščynos?

Grita negalėjo abejoti, kad senė savo grąšinimus įvykdys, ir jautėsi dar labiau ne-rami. Ir jeigu šiaip viskas gerai bus, ji pati sau svarstė, ragana pasiliks mūsų namuos, ir bėda bus be galo, kol ji bus gyva.

Nuo to laiko jos naturalus linksmumas visai prapuolė, ir ji tapo taip nekalbi ir užsi-darius, kad net Petrikas, kuris šiaip jau dėl nieko pasaulį galvos nesuko, pastebėjo tą pasikeitimą.

— Aš dar kartą noriu nueiti pas savo gimines pasiėnyje, — pasakė ji jam, — ir paklausti, ar kas nors dabar galėtų pagelbė-ti, kai jėvai jau išskulti.

Tai buvo tik priedanga, ji turėjo kitus

reikalus mintyje.

Kitą sekmadienį ji nuėjo į bažnyčią ir klūpojo per giedojimą ir net per pamokslą. Iki po pietų ji pasiliko Dievo Namuos, atsi-sėdo ant apatiniojo altoriaus laipto, daug verkė ir meldėsi nestudodama, kad Dievas jos nuodėmės atleisti teiktų. Nuo didžiojo liktoriaus buvo kiek vaško nulašę ant grin-dų. Ji, kai pasiliko viena, surinko jį rūpe-s-tinai, padarė rutuliuką ir priklijavo prie savo skaros kutų. Ir per popietines pamal-das ji ištūnojo bažnyčioje — buvo nusista-čius tą dieną pasninkauti — ir kai paskui klebonas išėjo iš zakristijos ir pasuko per kiemą į kleboniją, ji pastojo jam kelią, nu-tvėrė jo sutanos placią rankovę, pabučiavo ją ir skubiausiai nutilo, neištardama nei vieno žodžio. Tai tam tikros rūšies prieta-ringi vaidiniai privertė ją šitaip elgtis.

Tada ji tikrai nuėjo į pasienį, bet ne pas gimines, bet pas vieną rusų žydą, kuris ver-tėsi kontrabanda ir kurį ji dažnai matydavo pas savo tėvą. Jis ją pažino ir, prisiminda-mas kontrabandos nešėjų gerą jam pasitar-navimą, maloniai paklausė, ko ji geidžianti.

— Aš kadaise mačiau, — tarė ji, — kad mano tėvas laiką įdavė arkliais, nors tie ir nesirgo, ir jis man paaiškino, kad jie

nuo to gauna geresnį apetitą esti ir švelnų, blizgantį kailį. Tą vaistą jis iš tavęs gavęs, tvirtino jis.

Mozė pastebėjo kailą išsigandęs.

— Ar po to kokia nelaimė atsitiko? — paklausė jis. — Aš tai daviau jam arkliais ir negaliu juk atsakyti už netinkamą panau-dojomą.

— Apie kokią nelaimę tu kalbi? — klausė mergina, lyg nieko nenusimanydama.

Mozė nusiramino.

— Ar aš pasakiau nelaimę? — pasi-taisė žydas. — Bet kodėl tu apie tai čia kalbi, vaike?

— Aš tik norėjau tavęs paprašyti ir man to vaisto duoti.

Mozė pažiūrėjo į ją išsigandęs.

— Ką? Tau? Ką tu su juo veiksi?

— Aš tarnauju dabar pas vieną šeimi-ninką, — pasakojo ji, — kuris yra labai blo-gas. Jis turi berną, su kuriuo kasdien baras, primesdamas, kad jis blogai arklus prižiū-ris. Jurgis jau seniai būtų pabėgęs, jeigu manęs nemylėtų. Dabar aš jam pasakiau apie tą vaistą, kurį mano tėvas vartodavo, ir jis neduoda man ramybės, ligi aš jam jo parūpinsiu. Todėl aš ateinu pas tave, ir jeigu tu nenorėsi man pagelbėti, bus baigta su

mano meile, nes tos rietenos jį greitai išva-rys kitur.

Žydas papurtė galvą.

— Tai draudžiama — eik sau! Palik mane ramybėje.

Ji maldavo ir verkė. Joks žmogus apie tai nesužiūsiąs, o jis negalys juk ją nelai-mingą padaryti. Pagaliau jis suminkštėjo ir atrakino spintą sienoje.

— Štai imk, — pasakė jis, paduodamas jai ryšulėlį, — bet nesugrįšk vėl atgal. Aš su tavo meilėm nenoriu jokio reikalo turėti.

Grita padėjojo ir vėl leidos į kelią, tik, dar ne namo, o per sieną. Ji vikriai išvengė rusų patrulių ir nesutrukdyla pasiekė arti-miausią didelį kaimą, kurio vidury stovėjo katalikų bažnyčia. Buvo dar nevēlyva popie-tė, bet saulė jau nusileidus ir dangus apsi-niaukęs. Ji neprivalėjo bijoti būti atpažinta. Bažnyčios langai buvo blankiai apšviesti, galbūt, buvo laikomos vakarinės pamaldos. Grita skubiai, niekur nestapteldama, nuėjo į portą ir, kaip tikėjosi, rado mažąsias du-ris atdaras. Bailiai apsidairiusi, ar jos nie-kaš neseka, ji įėjo į priangį po bokštą. Bu-vo girdėtis tik monotoniškas dvasiško mur-mėjimas ir laikas nuo laiko mažo varpelo skambėjimas.

(Bus daugiau)

Propagandinių centnerių svoris

2. CENTNERIS "TIESOS" IR VILNIAUS RADIO KORESPONDENTŲ ŽODYNE*)

*) Žr. "1. Centneris penkmečio plane ir oficialiuose nutarimuose" "Dirvos" 4 nr.

Gerb. J. Audėnas sako: "Tik man atrodo, būtų naivu galvoti, kad Lietuvos kolchozų korespondentai, rašydami apie kolchozų derlius, būtų išstudijavę tarptautinius leidinius ir jais vadovautys".

Sakyčiau, kad naivu iš viso klausimą taip statyti, nes tikrai ne tarptautiniai statistikos leidiniai, o tik pačiuose kolchozuose nustatytoji vartoseną čia tegali turėti reikšmės.

"Lietuvos kolchozų korespondentai" paprastai nėra šiaip koki laisvi reporteriai, o yra arba specialūs laikraščių paskirti korespondentai, kurie rašo regimai naudodamiesi kolūkių sąskaitų duomenimis, arba tai yra tiesiog kolūkių pareigūnai: pirmininkai, agronomai, zootechnikai, brigadininkai, kuriems juo labiau būtų natūralu operuoti skaičiais, kitokiais, negu jie yra kolūkių sąskaityboje, visai nežiūrint, ar toji sąskaitybą būtų tikra, ar fiktyvi.

Tad čia lemiamos reikšmės turi klausimas, kokiais centneriais skaičiuoja kolūkių sąskaitininkai.

J. Audėno minima ji informavusi institucija, kuri šaltinio nenurodo, o kalba tik "mūsų turimomis žiniomis", sako, kad centneriai Lietuvoje tebevartojami 50-ties kilogramų. Kur? Privacioje vartosenoje? Galbūt. Bet kaip kolūkių sąskaityboje?

Tam išaiškinti, aš paklausiau asmenį (J. Audėnui irgi žinomą), dar 1953 metų pabaigoje dirbusį vieno Lietuvos kolūkių sąskaityboje, ar buvo ten koki nors nurodymai, instrukcijos, kaip kolūkių skaičiuoti grūdus bei kitus žemės ūkio produktus: ar paprastais, 50 kg, centneriais, ar dvigubais, tai yra 100 kg, centneriais?

Atsakymas štai koks (apie jį esu J. Audėnui savo laiku sakęs): "Pagal nurodymus privalo vartoti dvigubą centnerį: 100 kg."

Vadinasi, ne tik centro įstaigų planuose, bet ir kolūkių sąskaityboje vartojami tie patys svorio vienetai. Ir tai suprantama. Jei Lietuvai numatytų derlių planai yra, sakysim, 19-20 cnt iš ha, ir jei pranešime iš kolūkių sakoma, kad "įvykdom planą", negi rašys, kad gavo derlių 38 centnerių? Rašo 19.

Imkim dabar eilę pranešimų, kurie tiesiogiai ar bent netiesiogiai dešifruoja pranešėjų centnerio sąvoką.

1. Viliampolės raj., "Bolsheviko" kolūkis. 1954 m. rugp. 4 d. Vilniaus radijas pranešė, kad tame kolūkyje 1953 metais gauta 136 cnt pieno iš kiekvieno 100 ha ariamos žemės, pievų ir ganyklų (toliau pabrūktyj žodžių vietoje bus vartojama santrumpa "kkn", tai yra, "kvadratinis kilometras naudojamos žemės"). Karvių pieningumas tais metais siekė 2500 kg iš karvės per metus. 1954 metais jau esą turima 10 karvių kiekvienam kkn ir numatoma turėti pieno po 200 cnt iš kkn.

Jei cnt yra 100 kg, tai reiškia, kad tikimasi gauti pieno po 20,000 kg iš kkn (iš 10 karvių), arba iš kiekvienos karvės po 2000 kg. O 1953 metais buvus 13,600 kg iš kkn, ir kiekvienai karvei vidutiniškai davus po 2500 kg pieno per metus, išeina kad kiekvienam kkn tais metais teko apie 5½ karvės. Išeitų, kad karvių skaičių padidinus beveik dvigubai, vidutinis jų pieningumas nukrito nuo 2500 kg per metus į 2000 kg, tai yra, 20 procentų. Tai atrodo natūralu.

V. RASTENIS

Tačiau, jei centnerį čia laikytumėm esant 50 kg., tai išeitų, kad 1953 metais pieno buvo gauta tik 6800 kg iš kkn, ir karvių tebuvo tik mažiau negu po tris kiekvienam 100 ha naudojamos žemės. Būtų nenatūralus karvių padidėjimas per metus (daugiau kaip triskart!) ir taip pat nenatūralus pieningumo sumažėjimas (iš 2500 kg tik 100 kg!). Kiekviena atveju, toki skaičiai jau visiškai netikyti propagandai ir vargu ar būtų vartojami. Bet jie mažiau ar daugiau tinka, jei cnt suprantamas kaip 100 kg.

2. Kombainininkas Baranovas, iš Širvintų MTS, Vilniaus radijo 1954 m. liepos 28 d. pranešimu, esant lietingam orui, per dieną nuėmė javus nuo 8 ha ir prikūlė iš kiekvieno ha po 1,174 kilogramus. "Tiesoj" tą pačią dieną korespondentas L. Kiauleikis irgi apie rašė apie Baranovą, nurodydamas jau žodžiais, kad jis prikūlė iš ha po "1 toną ir 174 kilogramus". Kadangi Baranovas buvo uolus, nepaisydamas lietingo oro, tai jis buvo statomas kitiems pavyzdžiu, ir po savaitės (rugpjūčio 4 d.) "Tiesa" jau vedamajam apie jį rašė:

"Širvintų MTS kombainininkas Baranovas... per dieną nuėmė derlių 8 hektarų plote, vidutiniškai iš vieno hektaro prikūldamas 11,7 centnerio grūdų".

Čia trim atvejais tas pats kiekis minimas kilogramais, tonomis ir centneriais, ir aiškiai matyti, kad centneris skaitomas 100 kg.

3. Pasvalio rajono "Kovo 8-tosios" kolūkis. Vilniaus radijas rugpjūčio 10 ir 11 d. pranešė, kad šis kolūkis soclenktyne buvo pasižadėjęs išauginti "šimtapūdį derlių" (100 pūdų yra 16 metrinių centnerių). Kuliant paaiškėjo, kad prikūliama po 17 cnt iš ha, o iš kaikiurių sklypų ir 18-20 cnt.

Lapkričio 11 vėl per radiją buvo giriama, kad čia pavyko išauginti žadėtąjį "šimtapūdį" derlių. Ar taip tikrai buvo, čia nesvarbu, o jei ir buvo, tai nieko čia ypatinga. Tik aišku, kad 17 cnt tuose pranešimuose reiškia "apie 100 pūdų", o ne apie 50, kaip tai būtų, jei centneris būtų tik 50 kg.

4. Pranešimai apie Altajaus krašto derlius. Rusėjo 5 d. "Tiesa" pranešė, kad Altajuje, "Iskra" kolūkyje tūlas "M. Jefremovas gavo kietųjų kviečių derlių iki 58 centnerių iš hektaro. Po 312 pūdų iš hektaro tokių pat kviečių gavo kitas Altajaus žemdirbys — P. Varivoda, iš kolūkio "Baikal".

312 pūdų yra 4992 kg, arba beveik 50 dvigubų centnerių. Jei centneris būtų suprantamas tik po 50 kg, tai Jefremovas negalėtų būti nei lyginamas su Varivoda, kadangi jo derlius (58 cnt) būtų tik 2900 kg. O dabar jis su 58 centneriais statomas augščiau už Varivodą.

5. Kaišiadorių rajono derliai. Agronomė Keturakytė 1953 metų spalio 16 d. "Tiesoje" rašė, kad Kaišiadorių rajone "vasarinės kultūros užderėjo po 12-13 centnerių iš hektaro, o žiemkenčiai tik po vieną toną".

Jei cnt būtų tik 50 kg, tai sakytų "žiemkenčiai net po 1 to."

6. Priekulės rajono Stalino kolūkis. 1954 m. liepos 9 d. "Tiesa" rašė, kad šis kolūkis turi 10 karvių kiekvienam 100 ha naudojamos žemės (kkn), ir kad kolūkis yra įsipareigojęs iš kiekvienos karvės gauti po 2600 litrų pieno per metus, kad išeitų po 243.4 cnt pieno iš kkn.

Jei čia cnt būtų tik 50 kg, tai užtektų jiems ir po 1300 litrų iš karvės primelžti...

7. Sėmenų derlius. Apie sėmenų derlių Vilniaus radijas pranešė:

Rugsėjo 15: Linkuvos raj.

Stalino kolūky sėmenų ir pluošto derlius po 4.5 — 5 cnt iš ha.

Spalio 17: Linkuvos rajono Nemuno kolūky Ibensko brigado sėmenų derlius 630 kg iš ha; Venckūno brigadoj pluošto derlius 5 cnt iš ha.

Spalio 25: Pasvalio rajono "Kovo 8-tosios" kolūky vidutinis sėmenų derlius 4 — 4.5 cnt iš ha; Žigmantavičiaus grandis gauna net po 600 kg iš ha; Joniškio raj. Juliaus Janonio kolūky sėmenų derlius pusė tonos iš ha, Gegužės 1-os kol. — 550 kg iš ha, Stalino kol. — iki 600 kg iš ha.

Lapkričio 28: Linkuvos raj. Nemuno kolūky sėmenų derlius vidutiniškai buvo 520 kg iš ha, o IV-toj Ibensko brigadoj — po 6.5 cnt iš ha.

Taigi, Ibensko brigados derlius iškeliamas, kaip didesnis už 520 kg, jis vienoj vietoj minimas 630 kg, vėliau jau tiesiog šėsi su puse centnerio. Tad nėra kalbos apie 50 kg centnerį.

8. Dotnuvos rajono "Tiesos" kolūkis. "Tiesa" liepos 3 d. ir rugsėjo 2 d. rašė, kad čia yra pasodinta cukrinių runkelių 100 ha. Liepos 11 d. rašė, kad tas kolūkis 1953 metais turėjo c. r. derlių apie 150 cnt iš ha. Rugsėjo 2 d. 1954 m. derlių pranašavo daugiau kaip 230 cnt iš ha. Vilniaus radijas spalio 23 d. pranešė, kad derlius esąs "300 cnt iš ha", o lapkričio 1 dar pagražino, kad kaikiurios grandys gavusios net iki 400 cnt iš ha.

Be to, lapkričio 1 d. radijas dėstė, kad šis kolūkis buvo sudaręs sutartį išauginti cukrinių runkelių 1730 tonų (kadangi 1953 metais derlius buvęs apie 150 cnt iš ha, tai 1954 metais, matyt, buvo užplanavę gauti iš ha po 173 ar 175 cnt), bet pažadą jau įvykdė ir dar turį 1000 to viršaus. Vadinasi, iš 100 ha išaugo 2730 to, arba vidutiniškai po 273 dvigubus cnt iš ha. Tai ir yra vidurkis tarp rugsėjo mėnesį numatyto (230) ir spalio gale pasigirto (300) rezultato. Centneriai čia tinka tik po 100 kg.

9. Marijampolės rajono Čerňachovskio kolūkis. Oficialios taisyklės reikalauja iš kolūkių, kad jie kiekvienai savo turimai melžimai karvei žiemai paruoštų bent po 5 tonas (taisyklės sako 5-6) siloso. Kurie kolūkiai tos normos nepagamina, tie skaitomi atsilikę ir barami. Žemės ūkio ministerijos zootechnikas I. Šaulys teigiamai atsiliepia apie šį kolūkį ("Tiesa", 1954 m. rugs. 15 d.), nurodydamas, kad jau 1953 metais čia buvo paruošta siloso kiekvienai karvei po 50 centnerių, todėl karvių pieningumas čia buvęs geras.

Vadinasi, 50 centnerių yra 5 tonos.

10. Šiaulių raj. "Naujo Gyvenimo" kolūkis (Lieporių apyl.) 1954 m. rugsėjo 3 d. per radiją iš čia buvo giriama, kad 1952 metais derlius siekė 18.5 cnt iš ha, o 1953 metais viename 41 ha didumo plote buvęs net 21 cnt iš ha. O anksčiau (nepasakė kada) čia derliai būdavę tik 7 — 8 cnt iš ha.

Štai pavyzdys, kad tuose propagandiniuose pasigyrimuose drįstama kalbėti net ir apie trigubą derliaus padidėjimą. Šį pavyzdį duodu todėl, kad paprastai, radus giriantis, sakysim, 24 cnt iš ha derlium atmetama mintis, jog čia galėtų būti skaitoma dvigubais centneriais, kadangi, esą, negalimas dalykas, kad dabar galėtų būti kur nors derlius dvigubai didesnis, negu anksčiau būdavo. Pastebėtina, kad, jei visos Lietuvos derlių vidurkis buvo apie 12 cnt, tai tas gi nesako, kad ir tada nebūtų buvę atskiruose ūkiuose ar jų geresniuose sklypuose dvigubai ir net trigubai didesni derlių. Pagaliau, jei sėjama 200 kg (2 dvigubi cnt) į ha ir kur nors (Perkelta į 6-tą pusl.)

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai

mūsų draugams ir rėmėjams

visiems lietuviams

LAUX REALTOR

5348 Pearl Road

Call TU 4-6400

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai

mūsų draugams ir rėmėjams

visiems lietuviams

THE GERAT LAKES SASH & DOOR CO.

SERVING THE GREATER CLEVELAND SINCE 1920 WITH QUALITY

Wood for Products

3820 Lake Side Ave.

EN 1-0644

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai

visiems lietuviams

C. N. GILLES REALTY

4789 Pearl Road

FL 1-4407

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai

visiems lietuviams

WILLOSHORE BUILDERS INC.

East 288 South of Lake Shore

WI 2-3878

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai

visiems lietuviams

THOMAS J. JENKINS

General Insurance

1225 National City Bank Bldg.

MA 15644

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai

visiems lietuviams

BARNOW REALTOR

9746 Lorain Avenue

ME 1-8500

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai

visiems lietuviams

MANDLEY REALTY COMPANY

21892 Lorain Road

ED 1-6100

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai

visiems lietuviams

HERBSTER PRODUCTS CO.

WORLDS ONLY FURNACE DRYER COMBINATION

877 Addison Road

EX 1-2557

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai

visiems lietuviams

CENTRAL REALTORS

2700 Lorain Avenue

WO 1-5000

34 metai toj pačioj apylinkėj

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai

visiems lietuviams

COLLINWOOD PUBLISHING CO.

Complete Printing Service

814 East 152nd Street

GL 1-4383

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai

visiems lietuviams

THE FRED P. THOMAS CO.

General Insurance

8718 Carnegie Ave.

SW 5-0066

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai

visiems lietuviams

JOHN LARSEN REALTY REALTORS

4169 Pearl Road

SH 1-3448

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai
mūsų draugams ir rėmėjams
visiems lietuviams

DODDS - ROSS & ASSOCIATES

GENERAL INSURANCE AGENCY

8119 St. Clair Avenue T / I EX 1-0682

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

OLESICK REALTY Realtor

5546 Pearl Road TU 4-5200

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

HARVEY R. OHMAN AGENCY

General Insurance

3289 Chelsea Dr. ER 1-0888
Cleveland Heights, Ohio

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

PAT PATTERSON REALTY CO.

IR BENDRININKAI

Atdara sekmadieniais visa diena

2539 Noble Road EV 1-0550
3766 Mayfield Road HI 2-4300

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

ADAMS INSURANCE SERVICE INC.

General Insurance

311 Leader Bldg. Šaukite MA 1-0494

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

VETRONE REALTOR

5569 Ridge Rd. TU 4-2005

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

G. W. OSTROM

General Insurance

21930 Lake Shore Blvd. RE 1-2882

Vasario 16 Clevelande

Šiais metais, A. L. T. Clevelando skyrius, Vasario 16 dienos minėjimą rengia sekmadienį, vasario 13 d. 6 v. v. lietuviams gerai žinomoje W. H. K. salėje. Minėjime, šalia oficialiosios dalies pasirodys mūsų menininkai: solistės Juzė Kristolaitė-Daugėlienė, Aldona Stempuzienė ir pianistas Andrius Kuprevičius. Tie, gerai mūsų visuomenei pažįstami menininkai, duodami specialią programą. Nepriklausomybės šventės metu, dar kartą įrodys ir politikui ir visuomenininkui ir eiliniam klausytojui, kad kūrėjas išsivijoje vis dar nesustoja kurti, o menininkas interpretatorius yra pajėgus interpretuoti. Jie įrodys taip pat, kad menininko grožio pajautimas, lyriniai išsiliejęs lietuviška dvasia, gali būti atstiniu kiekvieno lietuvių gilesniam išgyvenimui ir tauresniam nusiteikimui.

Clevelandas, turbūt, viena pirmųjų lietuviškų kolonijų, minint Vasario 16 d., bandė eiti kiek kitu keliu. Jam atrodė, kad ta proga, mūsų visuomenės susibūrimas nebūtų vien tikta politinė demonstracija ir politinis protestas, bet kad tai būtų ir mūsų visų dvasinė lietuviybės šventė. Dėl to jam atrodė taip svarbi visa minėjimo estėtinė pusė, visas jo stilius, apipavidalinimas ir visa meninė dalis.

Taip jau yra, kad kasdienybės menkystė, besikartojanti įvairiose gyvenimo srityse, paliečia ir gražiausią patriotinę sritį. Lygiai taip, kaip religiniam atgimimui reikia Kalėdų ir Velykų, taip ir tautiniam atgimimui reikia didžiųjų tautinių švenčių. Nūnai per dažnai jau mes pradėjome kartoti, kad visos patriotinės kalbos yra tapusios nenuoširdžiu šablonu, kad poetai, dainuodami tėvynės meilę, tampa menki lyrikai, kad mūsų politikai, laisvės kovą kodami teslepia asmenišką ambiciją, o visuomenininkai sunkioje visuomeninėje veikloje teįieško sau garbės. Išsivijo kasdienybėje ir tautiniuose reikaluose mes taip suniveljavome bet kurią asmenybę, kad ir visas tautinis judėjimas kartais pasirodė mums menkavertis reikalas.

Dėl to ir reikia tautinių švenčių tam lietuviškam atgaivinimui, o to atgaivinimo reikia daugiau ir svarbiau nei konkrečios Vasario 16 d. naudos. Nepriklausomybės šventė, visoj istorinėje perspektyvoj mums yra sunkiausių kovų laimėjimas, tautinių vilčių išsipildymas ir mūsų laisvės simbolis. Dėl to ir išsivijoje Vasario 16 d. yra ne kas ktas, kaip gyvosios Lietuvos demonstravimas, tos simbolinės Lietuvos, kuri mums yra giliai tūno. Dabar mums nėra nei kito kelio, nei kitų būdų jai išreikšti, kaip viešai išpažįstant, vienoj ir bendroj visų lietuvių šventėj, lietuviybės idealo grožį, savo žemės ilgesį ir jai laisvės troškimą. Pagaliau ir jau noji karta, bręstanti bei auganti išsivijoje tą gyvąją Lietuvą mato ne kur kitur, tik toje pačioje lietuviškoje veikloje. Daug daugiau jiems imponuoja mūsų meniniai parengimai, stilingos ir gražiai šutvarkytos tautinės šventės, ori bei įdomi organizacinė veikla, nei nuolatiniai paraginimai: būkit lietuviams, mokykitės lietuviškai, mylėkit Lietuvą.

Nūnai ir šįmet norėtusi, kad Vasario 16 būtų graži šventė, jungianti visą mūsų lietuvišką visuomenę. Norėtusi, kad ji iškeltų mūsų nuoširdžios tėvynės meilės jausmus, kad mes patvirtintume esą ir norį būti lietuviams su visa lietuviybės našta. Norėtusi taip pat, kad tą dieną idealo grynumas mus sujungtų stipresniais ryšiais, negu bendro reikalo supratimas ir realus jo įvertinimas.

Tada, nuosirdžiai kivesdami visus dalyvauti Nepriklausomybės minėjime, mes tikėtume, kad šita šventė įvykdys pačią giliausią jos prasmę. A.

BALF 55 skyrius

Balfo 55 skyriaus metinis susirinkimas įvyko sausio 30 d. Naujosios parapijos salėje. Išrinkta nauja valdyba: pirm. V. Amšiejus, vicepirm. Pr. Joga, sek. O. Jokūbaitienė, izd. L. Staškūnas ir narys J. Zukauskas. Kandidatais liko Balbotas ir Navickienė. Revizijos Komisija perrinkta ta pati: S. Laniauskas, F. Navickas ir J. Sadauskas.

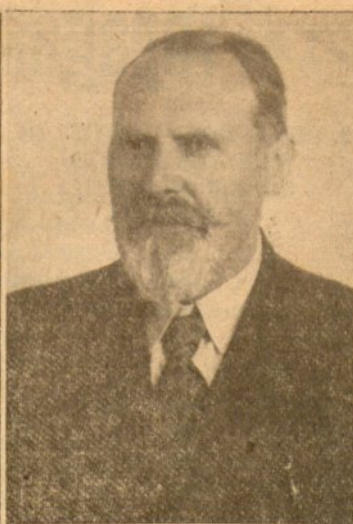
Susirinkime buvo aptarta naujų narių vajus ir kiti reikalai.

Išrūpinta J. Cieškienei pašalpa

Socialinio bendruomenės skyriaus iniciatyva ir O. Jokūbaitienės pastangomis nuo vasario 1 d. išrūpinta nuolatinė miesto pašalpa J. Cieškienei ir jos šeimai. Apmokės buto, šildymo ir kt. išlaidas, taip pat duos nustatytą sumą pinigų maistui. O. Jokūbaitienė už šio reikalo sutvarkymą apylinkės valdyba reiškia nuosirdžią padėką.

Mažiesiems

The Cleveland Music School Settlement praneša, kad 11107 Magnolia Dr. atidarė naują skyrių keturių-penkių metų vaikams mokytis muzikos. Informacijos gaunamos skambinant GA 1-5806.

Provizorius K. Mažonas minint jo 50 metų vaistininkavimo sukaktį. Jo gyvenimo aprašymas įdėtas š. m. Dirvos Nr. 4.

macijos gaunamos skambinant GA 1-5806.

Clevelando orkestras

Clevelando orkestro piano simfoniniai koncertai, pasirodant Rudolf Serkin ir diriguojant George Szell, įvyks vasario 3 ir 5 d. Bus išpildyta Wagnerio "Fausto Oventiūra" ir ištraukos Ernest Bloch operos "Macbeth".

Smuikų koncertas, pagerbiant smuikininką Josef Gingold, jo 60 gimtadienio proga, įvyks vasario 6 išpildant Straussų kūrinus.

Beethoveno - Čaikovskio Twilicht koncertas įvyks vasario 20 d., o vasario 27 koncertas yra pavadintas Roman Holiday ir susidarys iš kūrinių apie Amžinąjį Miestą.

Propagandinių centnerių svoris

(Atkelta iš 5-to pusl.)
gaunama 20 cnt, tai nėra nieko nenatūralaus, nes tai yra tik "dešimtas grūdų" — geras, bet ne kažkoks stebuklingas derlius.

Lapkričio 22 d. apie tą patį "Naujo Gyvenimo" (Šiaulių raj.) kolūkį jau buvo pranešta, kad visame 660 ha grūdinių kultūrų plote vidutinis derlius 1954 metais gautas 16 cnt iš ha, o 1953 metais tas vidurkis buvęs 11.5 cnt (nors pirma sakytą, kad viename sklype buvo 21 cnt). Prieš karą viso Šiaulių apskrities derlių vidurkis buvo apie 13 dvigubų cnt iš ha (koks derlius būdavo pačiame Lieporių kaime, duomenų nėra). Šis atvejis liudija, kad iš vieno sklypo derliaus dar negalima spręsti net apie to paties kolūkio derliaus vidurkį. Taigi juo labiau iš kokių kolūkių parodyto derliaus negalima daryti jokių išvadų apie visos Lietuvos (2200 kolūkių ir arti šimtinės sovchozų) vidutinį derlių.

11. Kiauliena Pasvalio rajone. Lapkričio 10 dieną radijas kalbėjo, kad Pasvalio rajono "Istros" kolūkis (pavadinimas nuo vietinės upės) realizavo kiaulienos po 1160 kg nuo kkn. Kaip netoli nuo to kolūkio šiuo atžvilgiu teatsilike, paminėti dar trys to rajono kolūkiai: Stalino, Atžalyno ir "Kovo 8-tosios". Jie visi kiaulienos realizavę po 10 cnt iš ha.

12. Kukurūzai Priekulės rajone. Lapkričio 18 dieną per Vilniaus radiją buvo skaitoma Priekulės rajono Stalino kolūkio (Venskų apylinkėje) zootechniko Jono Ragucko korespondencija, pavadinta "Po 500 centnerių kukurūzų iš hektaro". Korespondencijos tekste buvo pasakyta:

"Iš kiekvieno hektaro vidutiškai buvo gauta po 50 tonų žaliosios masės. Viliaus Kuršaičio vadovaujama laukininkystės brigada išaugino net po 52.7 tonas kukurūzų iš hektaro".

Aiškiai tona skaičiuojama 10, o ne 20 centnerių.

13. Dotnuvos rajono "Aušros" kolūkis (Krakių apylinkė). 1951 metų gruodžio 15 d. "Tėvynės Balsas", skirtas užsieniui, rašė: "Jau šiemet kolūkis iš kiek-

vieno hektaro gavo po 24 centnerius rugių (centneris 100 kg), po 22 centnerius kviečių". "T. Balso" redaktoriai, žinodami, kad mūsų pusėje gali būti abejojama, kokiais centneriais jie skaičiuoja, įsakmiai nurodo, kad centneris yra 100 kg, nors ten, savuose laikraščiuose ar radijo pranešimuose to niekad nežymi, kadangi skaitoma, kad tą ir taip jau visi žino.

Tai yra eilė palyginti retų atvejų, iš kurių galima dešifruoti, kaip centnerį supranta "kolchozų korespondentai". Tokių atvejų, iš kurių galėtum spręsti, kad centneris yra supastas, kaip 50 kilogramų, visiškai neteko užtikti, išskyrus vieną mėsos apskaičiavimą, kur galai su galais kaip reikiant nesueina, vistik, ar į centnerio sąvoką dėti 100, ar 50 kg.

Todėl išvada tegalima, kad korespondentai irgi, kaip ir oficialieji pareigūnai vartoja tik 100 kg. centnerius. Per prievartą duoti tiems centneriams 50 kg prasmę, yra tik savęs apgaudinėjimas, mums visiškai nereikalingas. Tuo tik nepagrįstai "savo naudai" iškraipome duomenis (tegu ir gana nepatikimi), o juk faktinės padėties Lietuvoj tuo nei pageriname, nei pabloginame. Nes kas gi iš to, jei, sakysim, dabar Lietuvoj būtų ir geresni derliai išauginami, kai jų augintojams vistiek tik geresniaisiais atvejais už darbo dienos normą duoda vos po porą kilogramų grūdų.

Svarbiau yra, ne stengtis įrodinėti, kad bolševikai nepajėgia gerų derlių Lietuvoj pasiekti, o tirti, kur jie tuos derlius deda. Pavyzdžiui, jei iš 600 ha išaugina 1200 tonų grūdų, o dirbančiams tuos laukus išduoda už darbą tik 32 ar 40 tonų, arba labai ideliam dosnumui esant ir visą 100 tonų, tai kur eina likusieji 1100 tonų?

Jei tektų už Lietuvos apiplėšimą patiekti sąskaitą, tai kam gi užsispyrus tą sąskaitą rengti 50 kg centnerio pagrindu, kai patys grobikai savo grobį skaičiuoja šimtakilograminiais centneriais!

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams
mūsų draugams ir rėmėjams

WHITE - WILSON - MERRITT, INC.

GENERAL INSURANCE

1018 N.B.C. Bldg.

CH 1-6765

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai
mūsų draugams ir rėmėjams

FRANKLIN BROS. REALTY

4138 Lorain Avenue

OL 1-3702

5500 Ridge Road

TU 4-5800

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai visiems lietuviams

LAD F. SUCHY

Gyvybės ir generalinis draudimas

12706 Woodland Avenue

CE 1-1833

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

LAFFERTY REALTY CO.

33000 Vine St.

Willoughby 2-6060

Off Lake Shore Blvd.

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai visiems
mūsų draugams ir rėmėjams

E. J. PERSE BUILDER

28836 Chardon Rd.

WI 3-3981

miegokit
ramiai
naktim

jauskytės

GERAI

rytoj

padeda jums patogiau pramiegoti visą naktį
Užmikit sveiku, natūraliu, ramiu būdu.
Gerkit pieną prieš gulant kas vakarą!
Gerkit pieną prieš gulant. Moksliniai bandymai parodo, kad pienas nuramina jus, atneša miegą greičiau,

MILK PRODUCERS
FEDERATION OF CLEVELAND
1012 Webster Ave. • Cleveland 15, Ohio

Clevelande ir APYLINKĖSE

Kvietimas į Vasario 16 pobūvį

A. L. Tautinės Sąjungos skyrius kviečia narius ir bendraminčius dalyvauti skyriaus metiniame tradiciniame Vasario 16 pobūvyje. Pobūvis įvyks sekmadienį, vasario 6, 3 val. p. p. Karpių namuose, 345 E. 222nd St.

Apie dalyvavimą praneškite rengimo komisiškai — F. Eidimtas, 1373 Giddings Rd., EX 1-7365.

Karpių namus, važiuojantiems automobiliais, lengviausia pasiekti važiuojant Lake Shore Blvd. iki E. 222 gatvės ir sukiti į pietus. Autobusais: nuo Euclid Beach persėsti į County line busą, išlipti prie 222-ros.

Bendruomenės valdyba pasiskirstė pareigomis

Sausio 29 d. posėdy naujoji bendruomenės apylinkės valdyba pasiskirstė pareigomis: St. Barzdukas — pirm., P. J. Žiūrys — vicepirm. pavaduoti ir tautinei reprezentacijai, M. Dunduraitė — vicepirm. kultūrinei sričiai, Edv. Steponavičius — vicepirm. finansinei ekonominei sričiai, F. Eidimtas — vicepirm. socialinei ir šalpos sričiai, St. Rumbutytė — sekr., J. Žemaitis — išdin., K. S. Karpius — archyvaras, J. Virbalis — turto administratorius (jam priklausys pvz., apylinkės išleistų patefono plokštelių platinimas ir kt.). Reikalų vedėju nutarta ir toliau kviesti K. Žuką.

Bus pagerbti Čiurlionio ansamblis ir Mikulskis

Šiemet sukanka 15 metų, kai Vilniuje įsisteigė tautinio meno ansamblis, vėliau pasivadinęs Čiurlionio ansamblio vardu. Šis sukaktimi sutampa ir kita: jau 25 metai, kaip darbuojasi dabartinis jo vadovas muz. Alf. Mikulskis. Bendruomenės valdybos iniciatyva yra sudarytas šioms sukaiktims tinkamai paminti specialus komitetas, kuris sausio 30 d. posėdy pasiskirstė keturimis komisijomis ir išsirikino nuolatinį pirmininką — P. J. Žiūrį.

Pagerbti sukaktuvinkai

Sausio 29 d. SLA 14 kuopa surengė pobūvį savo nariams sukaktuvinkams pagerbti. Už garbės stalo sėdėjo šie 65 metų sulaukę nariai (su žmonomis): A. Zdanis, J. Česna, Židžiūnas ir J. Vilčinskas. Atidarę pobūvį F. Baranauskas jam vadovauti pakvietė P. J. Žiūrį. Bendruomenės vardu sukaktuvinkams pasveikino pirm. St. Barzdukas. A. Zdanis pagerbimo proga bendruomenės apylinkėi paaukojo \$5.00.

Baigė Cleveland Engineering Institutą

Sausio mėn. pabaigoj Jonas P. Vaicaitis baigė Cleveland Engineering Institutą, mechaninio projektavimo skyrių.

Tai pirmas lietuvis, baigęs šią mokslo įstaigą. Šiuo metu ten pat studijuoja Jonas Gričius — architektūrinį projektavimą, Vytautas Ramonis mechaninį ir kt.

Tradicionis Užgavėnių balius,

rengiamas Lietuvių Tautinio Akademinio Sambūrio, įvyks vasario mėn. 12 d. 8 val. vak. 1960 E. 79 St., Colonial Gardens salėje. Gražiai padengti stalai — paruošti skanūs užkandžiai bei gėrimai, šeimyniška jauki nuotaka ir gera šokių muzika.

Maloniai kviečiame mūsų bičiulius ir malonius žinčius būti mūsų svečiais. Pakvietimai gaunami pas Sambūrio narius ir Dirvoje. Prašome pasirūpinti kvietimais iš anksto. (6)

Vasario 16-tosios minėjimas

Vasario mėn. 16-tosios iškilmingą minėjimą ALTO Clevelando skyrius rengia ne vasario 20 dieną, kaip buvo anksčiau skelbta, bet vasario mėn. 13 dieną. Tą dieną abejojose bažnyčiose bus iškilmingas pamaldas ir iškilmingas aktas. Minėjimo meninė dalį išpildys Clevelando menininkai: dainininkės J. Daugėlienė ir A. Stempuzienė ir pianistas Andrius Kuprevičius.

Vasario 16 d. minėjimas įvyks W.H.K. patalpose. Pradžią 6 val. vakaro.

L. K. F. visuotinis narių susirinkimas

Ši sekmadienį, vasario 6 d., Lietuvių salės patalpose, įvyks L. K. F. visuotinis narių susirinkimas. Jame bus svarstoma organizacijos likvidavimo klausimas. L. K. F. nariai prašomi būtinai dalyvauti. Nuosirdžiai kviečiami ir visi tie, kuriems rūpi lietuviškos kultūros reikalai.

L. K. F. valdyba

Atvyksta Vyriausia Skautininkė O. Zalskienė

Į Clevelando skaučių ir skautų Vasario 16-tosios minėjimą — jaunimui iš Chicago atvyksta Vyriausia Sktn. O. Zalskienė. Minėjimas įvyks 27 vasario, 12 val., Lietuvių salėje. Jaunimas, tėveliai ir Clevelando visuomenė nuosirdžiai kviečiami į minėjimą atsilankyti.

Ta pačia proga Vyriausia Skautininkė lankys "Neringos" tautą, akademikų skaučių draugovę ir viešės bei tarsis skaučių reikalais su Clevelando skautininkėmis.

Juliaus Kazėno mokinių koncertas

Vasario mėn. 25 dieną 7:30 val. Lietuvių salėje ruošiamas J. Kazėno fortepiono, dainavimo ir akordiono mokinių koncertas. Mokiniai yra 6-11 metų amžiaus, todėl programa žada būti labai įdomi. Tarp jau publikai pažįstamų jaunųjų menininkų, dalyvaus visa eilė tų, kurie į sceną žengs pirmą kartą. Programoje dalyvauja taip pat dar nežinomi publikai keturi "didieji" akordionistai.

Koncerte gali dalyvauti, susitarus, ir pavieniui besimokantieji mokiniai.

GEROS ANGLYS

Jei turi anglimis apšildomus namus, jei rūpi gera žmonos ir vaikų nuotaka šiltoje kambarėje, tuoj kreipkis į "Garden Friends Co.", kad tuoj pristatytų augstos kokybės anglių.

Anglių kainos, pagal rūšį, įvairuoja tarp \$13-16 tonai su pristatymu.

Saukit: HE 1-5535. (6)

Išnuomojamas butas

dvių kambarių, trečiam augšte. Duodamas kuras, vanduo ir kt. Tėirautis: 1400 Nickols Rd. telef. HE 2-2653.

Parduodami namai

Vienam sklype du namai. Vienas namas dviejų šeimų po 5 kambarius, antras namas vienos šeimos 8 kambarių. Gazo šildymas. Parduoda savininkas. Kreiptis:

7919 Korman Ave.

KREIPKITES Į MUS — GAUSIT GERIAUSĮ PATARNAVIMĄ

BILL SCHLEKIE PLUMBING CO.

ELEKTRINIS SURŲ ISVALYMAS
VARINIŲ VANDENS VAMZDŽIŲ PRAVEDIMAS
NEMOKAMAS APSKAIČIAVIMAS

SW 1-0327

VU 3-5063

Lietuvių salės šėrininkų susirinkime

išrinkta nauja valdyba, kuriai įeina: P. Šukys, A. Buknis, V. Tulauskas, J. Gražulis, J. Baltarus, A. Banys, E. Samas, S. Matys ir J. Kulbokas. Nauja valdyba pirmininku išrinko J. Baltarų. Reikalų vedėjo pareigas eina P. Šukys.

Naują studentų valdybą

Pereitą šeštadienį Clevelando studentų skyriaus susirinkime buvo išrinkta nauja valdyba, kuriai sudaro J. Kazlauskas, R. Minkūnas, V. Gilyš, St. Rumbutytė ir M. Eimontas. Į naują Reizijos Komisiją įėjo Vyt. Kanas, V. Kasperavičiūtė ir A. Valaitytė.

Susirinkimo metu senoji valdyba padarė pranešimus apie metų veiklą. Per pastaruosius metus skyrius gyvai reiškęsi studentiškoje ir visuomeniškoje veikloje, suruošė eilę idomių susirinkimų, išvykų, o taip pat Clevelando visuomeninei surengė jaunimo spaudos akademiją ir Naujų Metų sutikimą.

Šiuo metu skyrių sudaro 56 studentai. Daug paramos studentai sulaukė iš lietuviškos spaudos, ypač iš "Dirvos" ir Radijo Klubo. Studentus rėmė ir visa eilė bičiulių, jų tarpe P. J. Žiūrys, St. Barzdukas, A. Nasvytis ir kiti.

Iš Naujų Metų sutikimo baltas gauto kuklaus pelno skyrius paskyrė 10 dol. prof. V. Krėvės paminklo fondui, 20 dol. Studentų Šalpos Fondui, 15 dol. Clevelande leidžiamoms Studentų Gairėms (biuleteniui), 10 dol. Centro Valdybai ir 20 dol. studentų leidžiamam anglų kalba Lituonus laikraščeliui.

Linksmąją dalį sudarė juokinga skyriaus veiklos apžvalga, o po to sekė nuotaikingas Finis Semestri. Veikė studentiškas bufetis, pravesta loterija, linksmi pašokta ir padainuota. Šokių muziką parūpino studentų bičiulis J. Dunduras.

Po linksmo vakaro studentai vėl pradės naują studijų semestrą. Nauja valdyba žada ir toliau tęsti gražų studentišką skyriaus darbą.

JUMS GERI NAMAI

ir su mažais įmokėjimais.

Netoli Fisher Body, 2 šeimų namas, naujas gaso šildymas, 2 garažai.

RAY NAUSNERIS,

Namų prekyba; namų baldų ir automašinų apdrauda.

UL 1-3919

LI 1-9216

11809 St. Clair

NAUJIENA MOTERIMS!

Neseniai iš Vokietijos atvykusi moterų rūbų siuvėja specialiste (designer)

Erika Bsumek

1324 Addison Rd.

(šoninės durys)

Telef.: EN 1-2184

prima užsakymus.

Kreiptis nuo 3 val. iki 8 val. p. pietų. (9)

Kai sergat — Jūs tuoj šaukiate gydytoją. Kodėl tat nešaukti žinova, kad gerai patartų svarbiausiais saugumo reikalais ir apdraustų Jūsų ateitį.

Gyvybės, nelaimių, ugnies, automašinų apdrauda

Skambikit: SK 1-2183

PAULINA MOZURAITIS,

agentas

Atidarė maisto krautuvę

Clevelando lietuviai nepasizymi veržlumu į savistovius verslus. Jų čia maža ir todėl kitataučiai iš mūsų gerai pelnosi. Sveikintina, kad du naujakuriai — Kl. Karosas ir S. Nastopka ryžosi atidaryti maisto krautuvę. Joje, be maisto produktų, pardavinėjamas alus ir vynas.

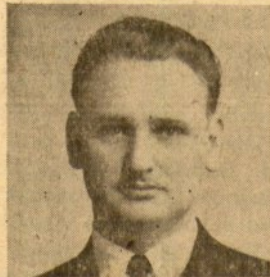
Krautuvė yra — 11811 St. Clair Ave., telef. GL 1-5354.

Ar aukojai Krėvės fondui

Ant pereitais metais mirusio mūsų rašytojo V. Krėvės kapo norima pastatyti kuklų, bet prasmingą paminklą. Siekiama, kad šiam tikslui aukotų kiekvienas lietuvis, kuris naudojasi velionies palikimu — jo raštais. Nereikia varžytis aukos mažumu: gražu bus, jei mokinyš aukos nors po 10 centų, studentas — po 25 centus, suaugęs — po pusę dolerio, o iš velionies gerbėjų laukiama ir daugiau. Aukos priima bendruomenės valdybos sudaryta komisija: A. Augustinavičienė, St. Barzdukas, J. Kazlauskas, J. Liudžius, K. Žukas ir rinkėjai, jas galima palikti "Dirvoje" ir Spaudos Kioske.

DIRVA LAUKIA JOSŲ TALKOS

RADIO — TV TAIŠYMAS AMUR CO.

Sav. JUOZAS DAUTARTAS

Darbas garantuotas.

Saukti kiekvieną laiką

8008 Clark Ave.

Telef.: OL 1-1790

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

6210 Dibble Ave.,

Cleveland 3, Ohio

Tel.: EX 1-0376

Vincas Degutis,

Rūtos sald. platintojas parduoda saldinius urmu ir detaliai. Adr.: 1397 E. 95 St., Cleveland, Ohio, tel.: SW 1-2181.

REMONTO DARBAI

Atlieku mažus ir pagrindinius namų remontus, tinko darbus, medžio darbus ir dažymą bei dekoravimą.

V. RICKUS-RICEVICIUS

Tel. HE 2-0683

1505 Addison Rd.

Baldus, šaldytuvus, skalbimo mašinas, indus, televizijos — radijo aparatus, laikrodžius, papuošalus, frankius, žaislus ir daug kitų gaminių galima pirkti iš urmo sandėlių specialiai žema kaina per

BALTIC Supply Company

Del informacijų skambinti kasdien telef. KE 1-0210, arba trečiadieniais nuo 7 iki 9 v. p. p. kreiptis į Baltic atstovą "Dirvos" namuose 1272 E. 71 (jeiti iš įvažiavimo).

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

Nebrangios gėlės vestuvėms, laidotuvėms ir kitiems reikalams. Įvairūs naujai gauti augalai, papuošalai dovanoms. Lietuviški "Rūta" saldainiai.

ATIDARYTA NUO 10 RYTO IKI 8 V. VAK. IR SEKMADIENIAIS
6901 SUPERIOR AVE. TELEF.: HE 1-6339

Visų rūšių apdraudos reikalais kreipkitės į mane
AUTOMASINŲ — UGNIES — NELAIMIŲ — GYVYBĖS

SMIGEL INSURANCE AGENCY

Felix F. Smigel

EX 1-9239

PIX BEVERAGE

45 rūšių alaus — visoki gaiviantieji gėrimai, vynas ir šampanas (prancūziškas)

Parengiama vestuvėms, baliams pobūviams. Nemokamas pristatymas. Atdara ir trečiadieniais iki 1 val.

6903 Superior Ave. EX 1-3311

ISTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba sandėliai tampa sunaikinti ar sugadinti ugnies, kreipkitės P. J. KERSIS, dėl apkaivavimo, ko visada reikalauja atitinkamos kompanijos pirm, neu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS

609 Society for Saving Bld.

Telef.: MAin 1-1773.

teizidencija: PENINSULA 25

JUOZAS KAMAITIS

atidarė NAUJŲ BATŲ

PARDUOTUVĘ

ir taisymo dirbtuvę

1389 East 65 Str.

(kampas Wade Park ir 65 St.)

Telef. HE 2-2615

Atdara nuo 10 val. ryto iki

7 val. vakaro.

Naujų batų ir pataisymo kainos daug žemesnės negu kitur. Neatidėliokite, ateikit į mano krautuvę ir įsitikinkite. Jūs būsite patenkinti. (52)

JŲS NORIT BŪTI GRAŽIOS

Lietuvaitės ALVINOS PAULIENĖS

SUPERIOR BEAUTY SHOP

7013 Superior, tel. UT 1-1932

Puikūs veido masažai, antakių dažymas, plaukų dažymas, pusmetiniai.

Darbas garantuotas.

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Svarcas

7015 Wade Park Ave.

Telef. HE 2-1236

AUTOMASINŲ TASYMAS

Šį mėnesį papiginta kaina įdedam už \$6.95 duslintuvą Chevroletui, už \$7.05 Fordui, už \$8.95 Pontiacui, už \$12.50 Oldsmobilui. Dideli papiginimai dedant duslintuvus ir išmetamus vamzdžius visoms mašinoms.

Kreipkitės į

J. S. AUTO SERVICE

PRADĖKIT MAŽA SUMA! BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10.000
3% palūkanų.

PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave.

HE 1-2498

Cleveland, Ohio

GERESNIŲ NAMŲ STATYTOJAI VISUOMET ISTATO MONCRIEF

šildymą ir oro vėsinimą

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

I. J. SAMAS, JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai

Įvairūs valgiai, šeštadienį vakarais šokiai griežiniai

geram orkestrui

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBO SVETAINĖ IR SALĖ

6835 SUPERIOR AVE.

Klubo ir salės vadovybė kviečia visus Clevelando lietuvius įstoti į Lietuvių Klubą ir nuolat lankytis svetainėje. Penktadieniais specialūs parengimai.

Kviečia visus lietuvius sautoj salę daryti susirinkimus, atšvęsti vestuves, rengti vakarus ir koncertus.

ATIDARYTA NAUJA KAVINĖ-SALIŪNAS

ATLANTIC CAFE

PATOGI UŽEIGA VISIEMS LIETUVIAMS.

Savininkas A. KAZAKEVICIUS

7805 Superior Ave.

Telef. EN 1-9451

Pilnai padengta apdrauda

Utah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: HEnderson 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIŪNAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Per Grabnyčias Bavarijoje

(Atsiminimai iš sargybų kuopų gyvenimo)

EDV. KARNĖNAS, Cleveland

Vokietijai kapituliavus (1945 m.), nugalėtojai tarėsi taiką atstatyti. Amerikiečių divizijos, okupacinės pajėgos sumažinę iki minimumo, skubėjo namo. Nebuvo jėgų apsaugoti karinius objektus. Atsikių įgulių komendantai įieškojo patikimų vyrų įvairiems sandėliams saugoti. Pirmiausia panaudoti lenkai ir jugoslaviai. Tik kai jugoslaviai buvo nusivylti ir juos reikėjo atleisti, susidomėta lietuviais, latviais ir estais.

Taip 1946 m. gegužės mėn. Wuerzburgėje buvo suorganizuota ir apmokytą lietuvių sargybinių kuopą iš Wuerzburgo ir Seligenstadto stovyklų. Vėliau Bamberge susitvėrė mišri baltiečių sargybinių kuopa: po du būrių kiekvienos tautybių.

Tokių dalinių pareikalavimas vis didėjo. Kad reikala kariskai suderintų ir suvienodintų, visi sargybų daliniai turėjo pereiti per tam tikslui specialiai įsteigtą centrą, kuriame kiekvienas dalinys turėjo išeiti keturių savaičių apmokymą sargyboms pareigoms. Toks centras buvo įkurtas vienose puikiose kareivinėse Kaefertalyje prie Mannheimo, Odenvaldo papėdėje, žavingame slėnyje arti Neckaro intakos ir Rheina.

Pradžioje jis oficialiai vadinosi "Civilian Guard Training Center", vėliau, "sąjungininkams" sovietams pakėlus triukšmą dėl lenkų ir baltiečių armijų organizavimo, tas vardas buvo pakeistas į "Labor Service".

Tai buvo amerikiečių "Juodųjų armijos akademija". Lenkams tai buvo gen. Tado Kosciuszko "miestas", nes jie ten buvo pirmieji, jų buvo daugiausia ir jie ten šeiminkavo visas aikštes, alėjas ir kareivines pavadinę lenkiškais vardais, pav.: "Ul. Niepodległości", "Brama Tatarska", "Pustynia Tobruka", "11-go Listopada" ir kt. Jie panaudojo ir Lietuvos sostinės Vilniaus vardą — "Wilno", kaip ir Aušros Vartus — "Ostra Brama" (koplyčiai).

Metus laiko per tą centrą ėjo tik lenkų kuopos, kurios dygo kaip grybai po lietaus. Vieną kuopą sudarė vienas amazonės.

Kai 1946 m. gruodžio mėn. pradžioje iš Scheinfeldo stovyklos atvyko pirmoji lietuvių sargybų kuopa, toje "gaurų akademijoje" jau veikė baltų štabas su estų majoru P. priešakyje. Lenkai jau buvo pravedę apie 80 kuopų. Baltiečiai buvo sutikti šiltai, gana draugiškai. Ypač lietuviams lenkai buvo malonūs ir paslaugūs.

Baltiečiams teko naudotis jau sukurtais institucijomis, prisilaikyti nustatytos tvarkos ir gražių tradicijų. Viena iš gražių tradicijų buvo — kuopų inkorporavimas (krikštas), kas atitiko JAV kariuomenės tradicijas ir penkių tautų draugiškumo demonstracijos dvasią. Sveikinimo kalbas sakė amerikiečiai, lenkai ir baltiečiai. Viskas buvo atliekama gana griežtoje karinėje draumėje.

Lietuvių sargybų kuopų organizavimas tada lietuvių stovyklose sukėlė didelį judėjimą ir niūras stovyklinio gyvenimo pragiedrėjimą. Nors stovyklose buvo dar pakenčiamas gyvenimas, baltiečių išdavimo sovietams košmarui praėjus, daug-

sios kuopa, tuojau įsijungė į judrų šio kareivinių miesto gyvenimą. Aidedo lietuvių, latvių, estų, lenkų ir anglų kalbos, skambėjo kelių tautų karių dainos.

Baigiant apmokymą, kuopoje nerimą sukėlė "skryningas", kuris kuopą padalino į dvi mažesnes kuopas. Viena iš jų tuoj išvyko į Schwaeb. Halle, kita kiek vėliau buvo nusiųsta į Wuerzburgą, po pusmečio į Bad Kissingen. Už kelių mėnesių tos abi "kuopelės" vėl susitiko, bet nepaprastoj, tuomet dar slaptoji vietoj — už Rheino, Pfalzo miškuose, tuoj už Kaiserslauterno, "Rine General Depot" milžiniškame arsenale.

Pfalzo miškuose pradžioje teko gyventi palapinėse, net ir žiemos metu. Dabar ten pastatytas ištisas patogių barakų miestas. Pradžioje ten nei "juodukai", nei amerikiečiai negalėjo išeiti už depo ribų. Dabar ten vyksta normalus kareivinių gyvenimas.

Iš tos vietos daug "juodukų" emigravo į Ameriką ir kitur, bet lietuvių sargybų ir darbo kuopos dar gyvuoja.

LINKSMAI VALANDAI

Skirtumas

Kai prancūzų revoliucijos idėjos pasiekė Vokietiją, viename vokiečių miestely buvo uždrausta politikuoti visose užieigose. Piliečiai pasipiktinę klausė, ką jie turės tada veikti užieigose.

— Valgyti ir gerti, — buvo atsakyta.

— Tai kuo mes tada nuo gyvulių skirsimės?

— Tuo, kad turėsit užsimokėti, — paaiškino policija.

Ir princas žino

Sosto įpėdiniui jo kapelionas aiškina:

— Yra vienas, Jūsų Didenybė, kuris augštesnis ir už karalių.

— Žinau, — atsako mažasis princas, — tai tūzas!

Tokioj padėty, po 10 metų, Rusija gražina vokiečių belaisvius. Karys, išbuvęs stovyklose 10 metų, gražintas su nušalusiomis kojomis.

Vėl pas tardytojus

Iš mano atsiminimų / J. Cudauskis

Sausio mėn. gale vėl buvau tardytas. Tai buvo jau antras kartas iš eilės. Šį kartą tardymo kameroje, namuke už kalėjimo, radau kap. Bielovą ir augstą liesą rudą moterį, abu besėdinčius už stalo. Man buvo nurodyta sėstis į kėdę kampe prie durų.

Bielovas tuoj užpildė tardymo protokolo trafaretinę įžangą pagal iš kalno atspausdintus klausimus. Į klausimą, kokios kilnės, nors atsakiau, kad esu ūkininko sūnus, bet kadangi tėvas turėdavo samdinių, užrašė — kuloko sūnus.

Toliau ėmė mane klausinėti toji moteris:

— Ar mokai vokiečių kalbą?

— Mokiau, egzaminus išlaikiau.

— Ar skaitei vokiečių klasikų originale?

— Esu skaitęs.

— Ar esi gyvenęs Vokietijoje?

— Ne, nesu gyvenęs, tik esu buvęs Kaizerio laikais.

Kap. Bielovas: — Kalbi vokiečiai, skaitei vokiečių autorius ir buvojai Vokietijoje, be abejo, esi germanofilas.

— Bet aš lankiau rusų mokyklą ir skaičiau originale žymiai daugiau rusų autorių, negu vokiečių, be to ketverius metus gyvenau rusų tarpe.

Moteris: — O Tarybinės Rusijos autorius ar esi skaitęs?

— Esu skaitęs Zoschenkos "Golubaja Kniga".

Kap. Bielovas: — Bet jūs buržuazinės Lietuvos mokykloje rusų kalbai nebuvo vietos.

Kai kurios gimnazijos buvo dėstoma. Prieš 10 metų, kada buvo spaudoj diskutuojamas klausimas, ar reikalinga rusų kalba, aš pats esu spaudoj pasisakęs teigiamai. Žinodamas, kad jūs esate linke mūsų laikyti germanofilais, arešto metu prašiau savo žmoną dėl viso ko, surasti mano rašytą straipsnį ir suvertimu į rusų kalbą pristatyti prokurorui. Aš esu tikras, kad mano žmona tai padarė, todėl prašau pasiteirauti pas prokurorą.

Tuom ir užsibaigė tos dienos tardymas.

Gal po mėnesio vėl buvau tardytas. Tą kartą tardymo kambarį radau tik vieną kap. Bielovą, kuris, surašęs tardymo protokolo įžangą, man parodė iš prokuroro gautą mano straipsnį su mano žmonos vertimu į rusų kalbą, kurio atsiradimo istoriją ir turinys tokie:

Panevėžy leidžiamame tautininkų laikrašty mokytojas Morkūnas kategoriškai pasisakė prieš rusų kalbos įvedimą Lietuvos gimnazijose, nes a) rusų kalbos išmokti augantiems be auklių neįmanoma; b) rusų tauta edama raudonosios gangrenos ir todėl savo Newtonų niekada nebeturės.

Nesutikdamas su Morkūno samprotavimais, trumpai suglaudus, atsakiau jam: 1) šešerius metus caro laikais mokytojau Kauno gub. ir iš patyrimo žinau, kad net kaimiečių vaikai, augdami be auklių, per ketverius metus mokytis rusiškai laisvai skaitydavo ir susikalbėdavo; 2) rusų politinė santvarka yra jų pačių vidaus reikalas, bet jei rusų tauta praeity pagimdė tokius rašytojus, kaip Puškinas, Lermontovas, Tolstojus, Dostojevskis, tokį filosofą, kaip Vladimiras Solovjovas, tokį teisininką, kaip Tagancevas, galima tikėti, kad ateity ji susilauks ir savo Newtonų; 3) Lietuvoj kryžiuojasi Rytų ir Vakarų kultūros, Kadangi Rytų kultūros nešėja yra rusų tauta, todėl, norint pažinti Rytų kultūrą, ir ją palyginti su Vakarų kultūra, reikia mokėti rusų kalbą; 4) lietuvių tautą riša šimtmečiai kaimyninio gyvenimo su rusų tauta.

Kap. Bielovas, prijungdamas mano straipsnį prie mano bylos, tarė: — Dabar man aišku, kad

jūs ne germanofilas, — ir čia tardytas. Tai buvo jau antras kartas iš eilės. Šį kartą tardymo kameroje, namuke už kalėjimo, radau kap. Bielovą ir augstą liesą rudą moterį, abu besėdinčius už stalo. Man buvo nurodyta sėstis į kėdę kampe prie durų.

Tuo pačiu laikotarpiu buvau tardytas Igno Musteikio ir Antano Tamošaičio bylose, kaipo liudytojas, bet, manau, ne jų prašymu.

I. Musteikio byloje tardė leitenantas. Jis norėjo, kad aš pavirtintčiau, jog I. Musteikis, būdamas Vidaus Reikalų Ministru, buvo žmonėms žiaurus, nors man buvo žinoma, kad jis buvo tik griežtas. Bet "draugas" leitenantas vien į mano parodymą įrašė "žiaurus", man aiškindamas, kad "žiaurus" ir "griežtas" yra tas pats. Kai aš atsisakiau pasirašyti, jis baisiai užpyko ir užsimojo pistoletu kirsti man į galvą, bet kai mudviejų žvilgsniai susikirto, jis susvyravo, akis muleido ir padėjo ginklą, o paskui surašė naują protokolą.

Prof. A. Tamošaičio byloje tardė civiliai apsirengęs, teiraudamas, ar A. Tamošaitis, būdamas Teisingumo Ministru, atstovavo liaudininkų partiją, ar tik save. Aš parodžiau, kad tik save.

Po kokių dviejų savaičių vėl klausinėjo, kaip čia yra, kad Cesevičius parodęs, jog A. Tamošaitis atstovavęs liaudininkų partiją. Kai aš jam pasakiau, kad tada liaudininkų partija buvo uždaryta, jis man atkrito, kad uždarymas buvęs fiktyvus, nes partijos organas ir toliau ėjęs.

Po nekurio laiko dar kartą tardė, pastatydamas man keistą klausimą: — Ką tas liaudininkas, būdamas Teisingumo Ministru, padarė gero liaudžiai?

Žinodamas, kad A. Tamošaitis buvo užsimojęs reformuoti Lietuvos kalėjimus ir tam reikaliui, rinko medžiagą, aš ir nurodžiau jai, kaip į jo nuopelną, pabrėždamas, kad jis sielojos kalinių būkle, ypač politinių.

Tada jis ėmė mane klausinėti, kaip buvo užlaikomi politikalniai. Kai aš jam nupasakojau, kad jie Lietuvos kalėjimuose jokiu darbu nedirbo, turėjo periodinius pasimatymus su savo šeimų nariais ir bičiuliais, galėjo su jais susirašinėti, galėjo skaityti visus Lietuvos išsinečius laikraščius ir žurnalus, visas mokslo knygas, net Markso "Darbas ir kapitalas", nustebes paklausė, kuriam reikalui jis komandiravo Pakarklį į Tarybų Rusiją. Kai jam atsakiau, kad jis turėjo tikslą dar labiau pagerinti politkalinių būklę ir todėl koandiravo Pakarklį į Tarybų Rusiją, vėl jo susipažinti, kaip ten užlaikomi politikalniai, išsitarė:

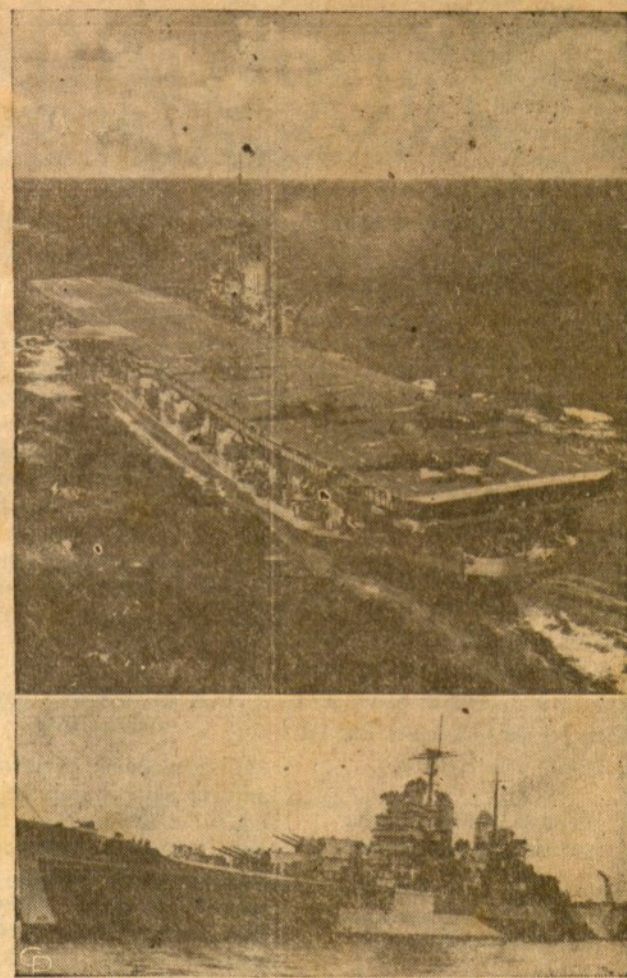
— Nu, i žudak žė on!

Tuomi ir baigėsi tardymas.

DOVANA LIETUVAI

Daug projektų buvo ir dar dabar yra, ką mes turėtume padovanoti vėl atgausimais laisvę Lietuvai. Vienas konkretus projektas jau vykdomas. Nepriklausomam gyvenimui atsiųskimais Lietuvai ruošiamas kraitis — Pasaulio Lietuvių Archyvas. Šis Archyvas, kai tik bus galima, bus pargabentas į Lietuvą. Tad kuris padovanoja kokį nors dalyką šiai įstaigai, tas padovanoja pačiai Lietuvai. Reikia tikėti, nebus nė vieno tautiečio, kuris nieko nepadovanotų, nes šioj įstaigoj turi būti surinkta visų po pasaulį išmėtytų lietuvių veiklos pėdsakai.

Pasaulio Lietuvių Archyvas renka archyvinę, bibliografinę (spaudą) ir muzėjinę medžiagą. Kas norėtų platesnių informacijų gauti, prašoma pranešti savo adresu. Siųsti istorinę medžiagą ir prašyti informacijų šiuo adresu. Pasaulio Lietuvių Archyvas, 2601 W. Marquette Rd., Chicago 29, Illinois.

45,000 tonų lėktuvnešis Midway ir sunkusis kreiseris Pittsburgh atvyko į Formozos vandenį.

SKAUTAI

SKAUTŲ PIRMIJOJE

LSS-gos Pirmija praneša apie savo darbus. Detroitiškis vyr. sklt. Ant. Banionis nuo 1954. XII. 5 pakeltas į paskautininkio laipsnį.

Pirmija sutelktinėmis lėšomis įsigijo rotatorius. Atspausdintas S-gos biuletenis, kuris išsiuntinėtas LSS-gos Tarybos nariams. Jame tilpo 30 Pirmijos nutarimų. Tarybos nariai, kurie dėl pasikeitusiu adresu, šio biuletenio negavo, prašomi rašyti Tarybos sekretoriui sklt. Kazijui Jonaičiui, 858 Main St., Worcester, Mass.

Bostono skaučių ir skautų vietininkijos pernai su Pirmija buvo surengę visuomenei skautišką laužą, kurio pelną — \$37.20 perdavė Pirmijai. Vietininkijoms reikiama padėka.

Ruošiamasi prie L. S. S-gos organų rinkimų. Jie prasidės tuoj po Korespondencinės Brolijos Vadovų Sueigos, kada paaiškės Brolijos rinkimų rezultatai.

SKAUTŲ VYČIŲ PENKMETIS NEW YORKE

Vasario 6 d. New Yoko skautų vietininkija 5 val. vak. Apiešimo parapijos salėje (North 5 St. ir Havemeyer St., Brooklyn) rengia šaunų jaunimo vakarą.

Programoje bus: 1) New Yoko skautų vyčių draugovės penkmečio veiklos atžymėjimas — akademija; 2) suvaizdinta Vyt. Alanto "Buhalterijos Klaida" ir 3) šokiai ir žaidimai. Komedią "Buhalterijos Klaida" režisuoja akt. Vyt. Kidolis. Vaidina New Yoko skautų dramos sekcija.

Kviečiame visus skaitlingai atsilankyti. Uniforma o t i e m s skautams įėjimas nemokamas, jaunimui iki 14 m. — 50 c., studentams — \$1.00 ir suaugusiems — \$1.50.

PAS MONTREALIO SKAUTUS

Montrealyje (Kanadoje) ir žiemos metu skautų tuntas turi apsieiti darbų. Tiesiami skiltininkų kursai, kurie numatoma baigti šį pavasarį. Kursus veda vyr.

A. A.

Dipl. inž. JONUI ANDRIŪNUI,

mūsų šeimos bičiuliui mirus, poniai Andriūnienė ir dukrelė nuoširdžiausią užuojautą reiškia

Sofija, Stasys Kudokai ir krikščionis Jurgis Kudokas

sklt. V. Paulius.

Anykščių šilelio vilkiukų draugovėje gražiai veikia trys — Rudųjų, Juodųjų ir Pilkųjų vilkiukų būreliai. Pernai rudenį vilkiukų dr-vė sulaukė 8 naujų kandidatų, kurie dabar ruošiasi įžodžiai Kazimierinėms.

Persitvarkė kun. Margio skautų draugovė. Verdune veikia Vanagų skltis, kuriai vadovauja sklt. R. Sinius. Vilky skiltininkų paskirtas G. Stankaitis. Kandidatų žirgų skltis, apimanti Rosemontą, su ryžtu ir gerais norais tikisi pasiivyti kitas skltis. Margėnams, kurie aktyviai dalyvauja Sk. Aido planinimo varžybose, vadovauja draugininkas sklt. V. Piečaitis.

Montrealio tuntas dėkoja vietos Lietuvių Bendruomenės Valdybai už \$50.00 auką vasaros stovyklai paremti.

— SKS —

TOKIO VEIKIMO - GANA

(Atkelta iš 1 psl.)

yra pareiškę intenciją įsijungti į Vliką. O be to, kalba turėtų būti ne apie vienos pasirinktos grupės priėmimą, o apie visų gyvųjų pajėgų sujungimą, apie tos taip toli nuo Lietuvos reikalų nuklydusios kovos taikingą užbaigimą. Ji negali pasibaigti kol Vlikas laikysis ekskliuzyvistinio klubo principu.

Dėl to šiam susirinkimui ir rengiamamasi su labai atsargiomis viltimis ir su žymiai didesnėmis abejonėmis.

Reikalingieji užsimojimai ir jiems vykdyti sukurtais, vis dar po kiek papildomas Tautos Fondas yra per daug apsunkintas savitarpinių rungtyniavimų našta.

Šiose aplinkybėse iškyla šūkis "Grįžkime Lietuvos bylos ginti". Jis visų pirma turėtų būti išgirstas pačiame Vlike, jį sudarančiose pajėgose. Jei ten jis negalės būti visų išgirstas, jei ten pamėgimas dabartinės paprastosios veiklos pasirodys stipresnis už visa kita, tai, gerbiame, nelyk, jei kas vis dėlto nepasitenkins vien tik tokiu veikla, kokia pasižymėta pastaraisiais metais.